

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2008 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLAR

İÇİNDEKİLER		SAYFA
BİLANÇO		1-5
GELİR TABLOSU		6-7
NAKİT AKIŞ TABLOSU		8
ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOSU		9
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR		10-52
DİPNOT 1	GENEL BİLGİLER.....	10-11
DİPNOT 2	ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ.....	12-25
DİPNOT 3	ÖNEMLİ MUHASEBE TAHMİNLERİ VE HÜKÜMLERİ	25
DİPNOT 4	SİGORTA VE FİNANSAL RİSKİN YÖNETİMİ	26-30
DİPNOT 5	BÖLÜM BİLGİLERİ	30
DİPNOT 6	MADDİ DURAN VARLIKLAR	30
DİPNOT 7	YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER	30
DİPNOT 8	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	31
DİPNOT 9	İŞTİRAKLERDEKİ YATIRIMLAR	31
DİPNOT 10	REASÜRANS VARLIKLARI	31
DİPNOT 11	FİNANSAL VARLIKLAR	31-34
DİPNOT 12	KREDİLER VE ALACAKLAR.....	34-35
DİPNOT 13	TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR.....	35
DİPNOT 14	NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ.....	36
DİPNOT 15	SERMAYE.....	36-37
DİPNOT 16	DİĞER YEDEKLER VE İSTEĞE BAĞLI KATILIMIN SERMAYE BİLEŞENİ.....	37
DİPNOT 17	SİGORTA BORÇLARI VE REASÜRANS VARLIKLARI.....	37-42
DİPNOT 18	YATIRIM ANLAŞMASI YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	43
DİPNOT 19	TİCARİ VE DİĞER BORÇLAR, ERTELENMİŞ GELİRLER	43
DİPNOT 20	KREDİLER	43
DİPNOT 21	ERTELENMİŞ GELİR VERGİSİ.....	43-44
DİPNOT 22	EMEKLİLİK SOSYAL YARDIM YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	44
DİPNOT 23	DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER VE MASRAFLAR.....	45
DİPNOT 24	NET SİGORTA PRİM GELİRİ	45
DİPNOT 25	AİDAT (ÜCRET) GELİRLERİ	45
DİPNOT 26	YATIRIM GELİRLERİ	45
DİPNOT 27	FİNANSAL VARLIKLARIN NET TAHAKKUK GELİRLERİ.....	46
DİPNOT 28	MAKUL DEĞER FARKI GELİR TABLOSUNA YANSITILAN AKTİFLER.....	46
DİPNOT 29	SİGORTA HAK VE TALEPLERİ.....	46
DİPNOT 30	YATIRIM ANLAŞMASI HAKLARI	46
DİPNOT 31	ZARURİ DİĞER GİDERLER	46
DİPNOT 32	GİDER ÇEŞİTLERİ.....	46
DİPNOT 33	ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDA GİDERLERİ.....	46-47
DİPNOT 34	FİNANSAL MALİYETLER.....	47
DİPNOT 35	GELİR VERGİLERİ	47
DİPNOT 36	NET KUR DEĞİŞİM GELİRLERİ.....	47
DİPNOT 37	HİSSE BAŞINA KAZANÇ.....	48
DİPNOT 38	HİSSE BAŞINA KAR PAYI	48
DİPNOT 39	FAALİYETLERDEN YARATILAN NAKİT.....	48
DİPNOT 40	HİSSE SENEDİNE DÖNÜŞTÜRÜLEBİLİR TAHVİL	48
DİPNOT 41	PARAYA ÇEVİRİLEBİLİR İMTİYAZLI HİSSE SENETLERİ	48
DİPNOT 42	RİSKLER	48
DİPNOT 43	TAAHHÜTLER	48
DİPNOT 44	İŞLETLME BİRLEŞMELERİ	48
DİPNOT 45	İLİŞKİLİ TARAFLARLA İŞLEMLER	49-50
DİPNOT 46	BİLANÇO TARİHİNDEN SONRA ORTAYA ÇIKAN OLAYLAR.....	50
DİPNOT 47	DİĞER.....	50-51
EK 1	KAR DAĞITIM TABLOSU	52

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİ İTİBARIYLA AYRINTILI BİLANÇO

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

VARLIKLAR	Dipnot	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2008
I- Cari Varlıklar		
A- Nakit ve Nakit Benzeri Varlıklar		30,953,974
1- Kasa	2.12 ve 14	5,217
2- Alınan Çekler		-
3- Bankalar	2.12 ve 14	23,108,352
4- Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri (-)		-
5- Diğer Nakit ve Nakit Benzeri Varlıklar	2.12 ,14 ve 47.1	7,840,405
B- Finansal Varlıklar ile Riskli Sigortalılara ait Finansal Yatırımlar		42,448,489
1- Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar	2.8 ve 11.4	12,447,262
2- Vadeye Kadar Elde Tutulacak Finansal Varlıklar		-
3- Alım Satım Amaçlı Finansal Varlıklar		-
4- Krediler		-
5- Krediler Karşılığı (-)		-
6- Riskli Hayat Poliçesi Sahiplerine ait Finansal Yatırımlar	2.8, 11.1 ve 11.4	30,001,227
7- Şirket Hissesi		-
8- Finansal Varlıklar Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)		-
C- Esas Faaliyetlerden Alacaklar	2.8, 11.1 ve 12.1	9,807,351
1- Sigortacılık Faaliyetlerinden Alacaklar	12.1	1,810,408
2- Sigortacılık Faaliyetlerinden Alacaklar Karşılığı (-)	12.1	(350,940)
3- Reasürans Faaliyetlerinden Alacaklar		-
4- Reasürans Faaliyetlerinden Alacaklar Karşılığı (-)		-
5- Sigorta ve Reasürans Şirketleri Nezdindeki Depolar		-
6- Sigortalılara Krediler (İkrazlar)	12.1	981,175
7- Sigortalılara Krediler (İkrazlar) Karşılığı (-)		-
8- Emeklilik Faaliyetlerinden Alacaklar	12.1 ve 47.5	7,366,708
9- Esas Faaliyetlerden Kaynaklanan Şüpheli Alacaklar	12.1	29,922
10- Esas Faaliyetlerden Kaynaklanan Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)	12.1	(29,922)
D- İlişkili Taraflardan Alacaklar		16,778
1- Ortaklardan Alacaklar		-
2- İş ortaklardan Alacaklar		-
3- Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar		-
4- Müşterek Yönetime Tabi Teşebbüslerden Alacaklar		-
5- Personelden Alacaklar		16,778
6- Diğer İlişkili Taraflardan Alacaklar		-
7- İlişkili Taraflardan Alacaklar Reeskontu (-)		-
8- İlişkili Taraflardan Şüpheli Alacaklar		-
9- İlişkili Taraflardan Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)		-
E- Diğer Alacaklar		8,242
1- Finansal Kiralama Alacakları		-
2- Kazanılmamış Finansal Kiralama Faiz Gelirleri (-)		-
3- Verilen Depozito ve Teminatlar		5,420
4- Diğer Çeşitli Alacaklar		2,822
5- Diğer Çeşitli Alacaklar Reeskontu (-)		-
6- Şüpheli Diğer Alacaklar		-
7- Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)		-
F- Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları		4,337,002
1- Gelecek Aylara Ait Giderler		4,286,850
2- Tahakkuk Etmemiş Faiz ve Kira Gelirleri		-
3- Gelir Tahakkukları		50,152
4- Gelecek Aylara Ait Diğer Giderler ve Gelir Tahakkukları		-
G- Diğer Cari Varlıklar		488,164
1- Gelecek Aylar İhtiyacı Stoklar		79,402
2- Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar	2.18 ve 35	398,589
3- Ertelenmiş Vergi Varlıkları		-
4- İş Avansları		2,660
5- Personele Verilen Avanslar		-
6- Sayım ve Tesellüm Noksanları		-
7- Diğer Çeşitli Cari Varlıklar		7,513
8- Diğer Cari Varlıklar Karşılığı (-)		-
I- Cari Varlıklar Toplamı		88,060,000

Takip eden dipnotlar finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİ İTİBARIYLA AYRINTILI BİLANÇO

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

VARLIKLAR

	Dipnot	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2008
II- Cari Olmayan Varlıklar		
A- Esas Faaliyetlerden Alacaklar		238,250,436
1- Sigortacılık Faaliyetlerinden Alacaklar		-
2- Sigortacılık Faaliyetlerinden Alacaklar Karşılığı (-)		-
3- Reasürans Faaliyetlerinden Alacaklar		-
4- Reasürans Faaliyetlerinden Alacaklar Karşılığı		-
5- Sigorta ve Reasürans Şirketleri Nezdindeki Depolar		-
6- Sigortalılara Krediler (İkrazlar		-
7- Sigortalılara Krediler (İkrazlar) Karşılığı (-)		-
8- Emeklilik Faaliyetlerinden Alacaklar	2.14, 17.5 ve 47.5	238,250,436
9- Esas Faaliyetlerden Kaynaklanan Şüpheli Alacaklar		-
10- Esas Faaliyetlerden Kaynaklanan Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)		-
B- İlişkili Taraflardan Alacaklar		
1- Ortaklardan Alacaklar		-
2- İştiraklerden Alacaklar		-
3- Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar		-
4- Müşterek Yönetime Tabi Teşebbüslerden Alacaklar		-
5- Personelden Alacaklar		-
6- Diğer İlişkili Taraflardan Alacaklar		-
7- İlişkili Taraflardan Alacaklar Reeskontu (-)		-
8- İlişkili Taraflardan Şüpheli Alacaklar		-
9- İlişkili Taraflardan Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)		-
C- Diğer Alacaklar		
1- Finansal Kiralama Alacakları		-
2- Kazanılmamış Finansal Kiralama Faiz Gelirleri (-)		-
3- Verilen Depozito ve Teminatlar		-
4- Diğer Çeşitli Alacaklar		-
5- Diğer Çeşitli Alacaklar Reeskontu (-)		-
6- Şüpheli Diğer Alacaklar		-
7- Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)		-
D- Finansal Varlıklar		263,470
1- Bağlı Menkul Kıymetler		-
2- İştirakler	11.1, 11.4 ve 45.2	263,470
3- İştirakler Sermaye Taahhütleri (-)		-
4- Bağlı Ortaklıklar		-
5- Bağlı Ortaklıklar Sermaye Taahhütleri (-)		-
6- Müşterek Yönetime Tabi Teşebbüsler		-
7- Müşterek Yönetime Tabi Teşebbüsler Sermaye Taahhütleri (-)		-
8- Finansal Varlıklar ve Riski Sigortalılara ait Finansal Yatırımlar		-
9- Diğer Finansal Varlıklar		-
10- Finansal Varlıklar Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)		-
E- Maddi Varlıklar	2.5 ve 6	1,228,250
1- Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller		-
2- Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)		-
3- Kullanım Amaçlı Gayrimenkuller		-
4- Makine ve Teçhizatlar		-
5- Demirbaş ve Tesisatlar		1,338,186
6- Motorlu Taşıtlar	6	-
7- Diğer Maddi Varlıklar (Özel Maliyet Bedelleri Dahil)	6	1,662,159
8- Kiralama Yoluyla Edinilmiş Maddi Varlıklar		-
9- Birikmiş Amortismanlar (-)	6	(1,772,095)
10- Maddi Varlıklara İlişkin Avanslar (Yapılmakta Olan Yatırımlar Dahil)		-
F- Maddi Olmayan Varlıklar	8	1,163,411
1- Haklar	2.7 ve 8	3,379,303
2- Şerefiye		-
3- Faaliyet Öncesi Döneme ait Giderler		-
4- Araştırma ve Geliştirme Giderleri		-
5- Diğer Maddi Olmayan Varlıklar		-
6- Birikmiş İtfalar (Amortismanlar) (-)	2.7 ve 8	(2,449,752)
7- Maddi Olmayan Varlıklara İlişkin Avanslar	2.7 ve 8	233,860
G- Gelecek Yıllara ait Giderler ve Gelir Tahakkukları		
1- Gelecek Yıllara ait Giderler		-
2- Gelir Tahakkukları		-
3- Gelecek Yıllara ait Diğer Giderler ve Gelir Tahakkukları		-
H- Diğer Cari Olmayan Varlıklar		
1- Efektif Yabancı Para Hesapları		-
2- Döviz Hesapları		-
3- Gelecek Yıllar İhtiyacı Stoklar		-
4- Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar		-
5- Ertelenmiş Vergi Varlıkları		-
6- Diğer Çeşitli Cari Olmayan Varlıklar		-
7- Diğer Cari Olmayan Varlıklar Amortismanı (-)		-
8- Diğer Cari Olmayan Varlıklar Karşılığı		-
II- Cari Olmayan Varlıklar Toplamı		240,905,567
AKTİF TOPLAMI (I+II)		328,965,567

Takip eden dipnotlar finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİ İTİBARIYLA AYRINTILI BİLANÇO

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

YÜKÜMLÜLÜKLER

	Dipnot	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2008
III- Kısa Vadeli Yükümlülükler		
A- Finansal Borçlar		-
1- Kredi Kuruluşlarına Borçlar		-
2- Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar		-
3- Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri (-)		-
4- Uzun Vadeli Kredilerin Ana Para Taksitleri ve Faizleri		-
5- Çıkarılmış Tahviller (Bonolar) Anapara, Taksit ve Faizleri		-
6- Çıkarılmış Diğer Finansal Varlıklar		-
7- Çıkarılmış Diğer Finansal Varlıklar İhraç Farkı (-)		-
8- Diğer Finansal Borçlar (Yükümlülükler)		-
B- Esas Faaliyetlerden Borçlar		15,522,159
1- Sigortacılık Faaliyetlerinden Borçlar		1,011,497
2- Reasürans Faaliyetlerinden Borçlar		-
3- Sigorta ve Reasürans Şirketlerinden Alınan Depolar		-
4- Emeklilik Faaliyetlerinden Borçlar	19	14,510,662
5- Diğer Esas Faaliyetlerden Borçlar		-
6- Diğer Esas Faaliyetlerden Borçlar Borç Senetleri Reeskontu (-)		-
C- İlişkili Taraflara Borçlar		30,249
1- Ortaklara Borçlar		-
2- İştiraklere Borçlar		-
3- Bağlı Ortaklıklara Borçlar		-
4- Müşterek Yönetime Tabi Teşebbüslere Borçlar		-
5- Personele Borçlar		30,249
6- Diğer İlişkili Taraflara Borçlar		-
D- Diğer Borçlar		1,703,717
1- Alınan Depozito ve Teminatlar	19	32,351
2- Diğer Çeşitli Borçlar	19 ve 47.1	1,671,366
3- Diğer Çeşitli Borçlar Reeskontu (-)		-
E- Sigortacılık Teknik Karşılıkları		8,457,833
1- Kazanılmamış Primler Karşılığı - Net	2.24, 4 ve 17	7,256,366
2- Devam Eden Riskler Karşılığı - Net		-
3- Hayat Matematik Karşılığı - Net		-
4- Muallak Hasar ve Tazminat Karşılığı - Net	2.24, 4 ve 17	1,201,467
5- İkramiye ve İndirimler Karşılığı - Net		-
6- Yatırım Riski Hayat Sigortası Poliçe Sahiplerine Ait Poliçeler için Ayrılan Karşılık - Net		-
7- Diğer Teknik Karşılıklar - Net		-
F- Ödenecek Vergi ve Benzeri Diğer Yükümlülüklere Karşılıkları		1,172,728
1- Ödenecek Vergi ve Fonlar		994,738
2- Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri		177,990
3- Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler		-
4- Ödenecek Diğer Vergi ve Benzeri Yükümlülükler		-
5- Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük karşılıkları		-
6- Dönem Karının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükleri (-)		-
7- Diğer Vergi ve Benzeri Yükümlülük Karşılıkları		-
G- Diğer Risklere İlişkin Karşılıklar		2,714,151
1- Kıdem Tazminatı Karşılığı		-
2- Sosyal Yardım Sandığı Varlık Açıkları Karşılığı		-
3- Maliyet Giderleri Karşılığı	23	2,714,151
H- Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları		247,769
1- Gelecek Aylara Ait Gelirler		247,769
2- Gider Tahakkukları		-
3- Gelecek Aylara Ait Diğer Gelirler ve Gider Tahakkukları		-
I- Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler		148,120
1- Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü		-
2- Sayım ve Tesellüm Fazlalıkları		-
3- Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yükümlülükler		148,120
III - Kısa Vadeli Yükümlülükler Toplamı		29,996,726

Takip eden dipnotlar finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİ İTİBARIYLA AYRINTILI BİLANÇO

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

YÜKÜMLÜLÜKLER	Dipnot	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2008
IV- Uzun Vadeli Yükümlülükler		
A- Finansal Borçlar		-
1- Kredi Kuruluşlarına Borçlar		-
2- Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar		-
3- Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri (-)		-
4- Çıkarılmış Tahviller		-
5- Çıkarılmış Diğer Finansal Varlıklar		-
6- Çıkarılmış Diğer Finansal Varlıklar İhraç Farkı (-)		-
7- Diğer Finansal Borçlar (Yükümlülükler)		-
B- Esas Faaliyetlerden Borçlar	2.14, 17.5 ve 47.5	238,250,436
1- Sigortacılık Faaliyetlerinden Borçlar		-
2- Reasürans Faaliyetlerinden Borçlar		-
3- Sigorta ve Reasürans Şirketlerinden Alınan Depolar		-
4- Emeklilik Faaliyetlerinden Borçlar	2.14, 17.5 ve 47.5	238,250,436
5- Diğer Esas Faaliyetlerden Borçlar		-
6- Diğer Esas Faaliyetlerden Borçlar Borç Senetleri Reeskontu (-)		-
C- İlişkili Taraflara Borçlar		-
1- Ortaklara Borçlar		-
2- İştiraklere Borçlar		-
3- Bağlı Ortaklıklara Borçlar		-
4- Müşterek Yönetime Tabi Teşebbüslere Borçlar		-
5- Personele Borçlar		-
6- Diğer İlişkili Taraflara Borçlar		-
D- Diğer Borçlar		-
1- Alınan Depozito ve Teminatlar		-
2- Diğer Çeşitli Borçlar		-
3- Diğer Çeşitli Borçlar Reeskontu		-
E- Sigortacılık Teknik Karşılıkları	4 ve 17	41,746,147
1- Kazanılmamış Primler Karşılığı - Net		-
2- Devam Eden Riskler Karşılığı - Net		-
3- Hayat Matematik Karşılığı - Net	2.24 ,4 ve 17	41,746,147
4- Muallak Hasar ve Tazminat Karşılığı - Net		-
5- İkramiye ve İndirimler Karşılığı - Net		-
6- Yatırım Riski Hayat Sigortası Poliçe Sahiplerine ait Poliçeler İçin Ayrılan Karşılık - Net		-
7- Diğer Teknik Karşılıklar - Net		-
F- Diğer Yükümlülükler ve Karşılıkları		-
1- Ödenecek Diğer Yükümlülükler		-
2- Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi - ve Diğer Yükümlülükler		-
3- Diğer Borç ve Gider Karşılıkları		-
G- Diğer Risklere İlişkin Karşılıkları	22	49,538
1- Kıdem Tazminatı Karşılığı	2.19 ve 22	49,538
2- Sosyal Yardım Sandığı Varlık Açıkları Karşılığı		-
H- Gelecek Yıllara ait Gelirler ve Gider Tahakkukları		-
1- Gelecek Yıllara ait Gelirler		-
2- Gider Tahakkukları		-
3- Gelecek Yıllara ait Diğer Gelirler ve Gider Tahakkukları		-
I- Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler	21 ve 35	40,644
1- Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	2.18, 21 ve 35	40,644
2- Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler		-
IV- Uzun Vadeli Yükümlülükler Toplamı		280,086,765

Takip eden dipnotlar finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİ İTİBARIYLA AYRINTILI BİLANÇO

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

ÖZSERMAYE	Dipnot	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2008
V- Özsermaye		
A- Ödenmiş Sermaye	2.13	51,100,000
1- (Nominal) Sermaye	2.13 ve 15	51,100,000
2- Ödenmemiş Sermaye (-)		-
3- Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları		-
4- Sermaye Düzeltmesi Olumsuz Farkları (-)		-
B- Sermaye Yedekleri		-
1- Hisse Senedi İhraç Primleri		-
2- Hisse Senedi İptal Karları		-
3- Sermayeye Eklenecek Satış Karları		-
4- Yabancı Para Çevirim Farkları		-
5- Diğer Sermaye Yedekleri		-
C- Kar Yedekleri		243,157
1- Yasal Yedekler	15	224,906
2- Statü Yedekleri		-
3- Olağanüstü Yedekler		-
4- Özel Fonlar (Yedekler)		-
5- Finansal Varlıkların Değerlemesi	2.8 ve 15	18,251
6- Diğer Kar Yedekleri		-
D- Geçmiş Yıllar Karları		-
1- Geçmiş Yıllar Karları		-
E-Geçmiş Yıllar Zararları (-)		(27,755,759)
1- Geçmiş Yıllar Zararları	2.1	(27,755,759)
F-Dönem Net Karı		(4,705,322)
1- Dönem Net Karı		-
2- Dönem Net Zararı (-)		(4,705,322)
V- Özsermaye Toplamı		18,882,076
Yükümlülükler Toplamı (III+IV+V)		328,965,567

Taahhütler, şarta bağlı varlıklar ve yükümlülükler

Takip eden dipnotlar finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT AYRINTILI GELİR TABLOSU

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

I-TEKNİK BÖLÜM

	Dipnot	Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak 2008 - 31 Aralık 2008
A- Hayat Dışı Teknik Gelir		2,124,724
1- Kazanılmış Primler (Reasürör Payı Düşülmüş Olarak)		1,962,721
1.1- Yazılan Primler (Reasürör Payı Düşülmüş Olarak)	2.21 ve 24	5,330,510
1.1.1- Brüt Yazılan Primler (+)	24	5,628,099
1.1.2- Reasüröre Devredilen Primler (-)	24	(297,589)
1.2- Kazanılmamış Primler Karşılığında Değişim (Reasürör Payı ve Devreden Kısım Düşülmüş Olarak)(+/-)		(3,367,789)
1.2.1- Kazanılmamış Primler Karşılığı (-)		(3,424,068)
1.2.2- Kazanılmamış Primler Karşılığında Reasürör Payı (+)		56,279
1.3- Devam Eden Riskler Karşılığında Değişim (Reasürör Payı ve Devreden Kısım Düşülmüş Olarak)(+/-)		-
1.3.1- Devam Eden Riskler Karşılığı (-)		-
1.3.2- Devam Eden Riskler Karşılığında Reasürör Payı (+)		-
2- Teknik Olmayan Bölümden Aktarılan Yatırım Gelirleri		162,003
3- Diğer Teknik Gelirler (Reasürör Payı Düşülmüş Olarak)		-
3.1- Brüt Diğer Teknik Gelirler (+)		-
3.2- Brüt Diğer Teknik Gelirlerde Reasürör Payı (-)		-
B- Hayat Dışı Teknik Gider(-)		(1,464,314)
1- Gerçekleşen Hasarlar (Reasürör Payı Düşülmüş Olarak)		(121,912)
1.1- Ödenen Hasarlar (Reasürör Payı Düşülmüş Olarak)		(30,143)
1.1.1- Brüt Ödenen Hasarlar (-)		(30,143)
1.1.2- Ödenen Hasarlarda Reasürör Payı (+)		-
1.2- Muallak Hasarlar Karşılığında Değişim (Reasürör Payı ve Devreden Kısım Düşülmüş Olarak) (+/-)		(91,769)
1.2.1- Muallak Hasarlar Karşılığı (-)		(91,769)
1.2.2- Muallak Hasarlar Karşılığında Reasürör Payı (+)		-
2- İkramiye ve İndirimler Karşılığında Değişim (Reasürör Payı ve Devreden Kısım Düşülmüş Olarak) (+/-)		-
2.1- İkramiye ve İndirimler Karşılığı (-)		-
2.2- İkramiye ve İndirimler Karşılığında Reasürör Payı (+)		-
3- Diğer Teknik Karşılıklarda Değişim (Reasürör Payı ve Devreden Kısım Düşülmüş Olarak) (+/-)		-
4- Faaliyet Giderleri (-)	31	(1,342,402)
C- Teknik Bölüm Dengesi- Hayat Dışı (A - B)		660,410
D- Hayat Teknik Gelir		27,364,592
1- Kazanılmış Primler (Reasürör Payı Düşülmüş Olarak)		18,056,942
1.1- Yazılan Primler (Reasürör payı Düşülmüş Olarak)	2.21 ve 24	19,986,653
1.1.1- Brüt Yazılan Primler (+)	24	23,017,459
1.1.2- Reasüröre Devredilen Primler (-)	24	(3,030,806)
1.2- Kazanılmamış Primler Karşılığında Değişim (Reasürör Payı ve Devreden Kısım Düşülmüş Olarak) (+/-)		(1,929,711)
1.2.1- Kazanılmamış Primler Karşılığı (-)		(2,248,319)
1.2.2- Kazanılmamış Primler Karşılığında Reasürör Payı (+)		318,608
1.3- Devam Eden Riskler Karşılığında Değişim (Reasürör Payı ve Devreden Kısım Düşülmüş Olarak) (+/-)		-
1.3.1- Devam Eden Riskler Karşılığı (-)		-
1.3.2- Devam Eden Riskler Karşılığında Reasürör Payı (+)		-
2- Hayat Branşı Yatırım Geliri		9,307,650
3- Yatırımlardaki Gerçekleşmemiş Karlar		-
4- Diğer Teknik Gelirler (Reasürör Payı Düşülmüş Olarak)		-
E- Hayat Teknik Gider		(27,647,704)
1- Gerçekleşen Hasarlar (Reasürör Payı Düşülmüş Olarak)		(8,197,181)
1.1- Ödenen Tazminatlar (Reasürör Payı Düşülmüş Olarak)		(7,791,029)
1.1.1- Brüt Ödenen Tazminatlar (-)		(8,324,252)
1.1.2- Ödenen Tazminatlarda Reasürör Payı (+)	10	533,223
1.2- Muallak Tazminatlar Karşılığında Değişim (Reasürör Payı ve Devreden Kısım Düşülmüş Olarak) (+/-)		(406,152)
1.2.1- Muallak Tazminatlar Karşılığı (-)		(581,812)
1.2.2- Muallak Hasarlar Karşılığında Reasürör Payı (+)		175,660
2- İkramiye ve İndirimler Karşılığında Değişim (Reasürör Payı ve Devreden Kısım Düşülmüş Olarak) (+/-)		-
3- Hayat Matematik Karşılığında Değişim (Reasürör Payı ve Devreden Kısım Düşülmüş Olarak)(+/-)	47.5	(8,079,014)
3.1- Hayat Matematik Karşılığı (-)		(8,392,974)
3.2- Hayat Matematik Karşılığında Reasürör Payı (+)		313,960
4- Yatırım Riski Hayat Sigortası Poliçe Sahiplerine ait Poliçeler için Ayrılan Karşılıklarda Değişim (Reasürör Payı ve Devreden Kısım Düşülmüş Olarak)(+/-)		-
5- Diğer Teknik Karşılıklarda Değişim (Reasürör Payı ve Devreden Kısım Düşülmüş Olarak) (+/-)		-
6- Faaliyet Giderleri (-)	31	(9,572,492)
7- Yatırım Giderler (-)		(1,629,709)
8- Yatırımlardaki Gerçekleşmemiş Zararlar (-)		-
9- Teknik Olmayan Bölüme Aktarılan Yatırım Gelirleri (-)		(169,308)
F- Teknik Bölüm Dengesi- Hayat (D - E)		(283,112)
G- Emeklilik Teknik Gelir		13,089,747
1- Fon İşletim Gelirleri	25	4,615,308
2- Yönetim Gideri Kesintisi	25	4,305,224
3- Giriş Aidatı Gelirleri	2.14 ve 25	4,168,890
4- Ara Verme Halinde Yönetim Gideri Kesintisi		-
5- Özel Hizmet Gideri Kesintisi		-
6- Sermaye Tahsis Avansı Değer Artış Gelirleri		-
7- Diğer Teknik Gelirler		325
H- Emeklilik Teknik Gideri		(23,555,891)
1- Fon İşletim Giderleri (-)		(1,110,900)
2- Sermaye Tahsis Avansları Değer Azalış Giderleri (-)		-
3- Faaliyet Giderleri (-)	31	(22,442,946)
4- Diğer Teknik Giderler (-)		(2,045)
I- Teknik Bölüm Dengesi- Emeklilik (G - H)		(10,466,144)

Takip eden dipnotlar finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT AYRINTILI GELİR TABLOSU

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

II-TEKNİK OLMAYAN BÖLÜM

	Dipnot	Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak 2008 - 31 Aralık 2008 -
C- Teknik Bölüm Dengesi- Hayat Dışı		660,410
F- Teknik Bölüm Dengesi- Hayat		(283,112)
I- Teknik Bölüm Dengesi- Emeklilik		(10,466,144)
J- Genel Teknik Bölüm Dengesi (C+F+I)		(10,088,846)
K- Yatırım Gelirleri		6,393,831
1- Finansal Yatırımlardan Elde Edilen Gelirler		4,846,771
2-Finansal Yatırımların Nakde Çevrilmesinden Elde Edilen Karlar		23,448
3- Finansal Yatırımların Değerlemesi		576,946
4- Kambiyo Karları		777,342
5- İştiraklerden Gelirler		16
6- Bağlı Ortaklıklar ve Müşterek Yönetime Tabi Teşebbüslerden Gelirler		-
7- Arazi, Arsa ile Binalardan Elde Edilen Gelirler		-
8- Türev Ürünlerden Elde Edilen Gelirler		-
9- Diğer Yatırımlar		-
10- Hayat Teknik Bölümünden Aktarılan Yatırım Gelirleri		169,308
L- Yatırım Giderleri (-)		(1,203,110)
1- Yatırım Yönetim Giderleri - Faiz Dahil (-)		-
2- Yatırımlar Değer Azalışları (-)		(21,427)
3- Yatırımların Nakde Çevrilmesi Sonucunda Oluşan Zararlar (-)		(84)
4- Hayat Dışı Teknik Bölümüne Aktarılan Yatırım Gelirleri (-)		(162,003)
5- Türev Ürünler Sonucunda Oluşan Zararlar (-)		-
6- Kambiyo Zararları (-)		(342,857)
7- Amortisman Giderleri (-)	6	(676,739)
8- Diğer Yatırım Giderleri (-)		-
M- Diğer Faaliyetlerden ve Olağandışı Faaliyetlerden Gelir ve Karlar ile Gider ve Zararlar (+/-)		192,803
1- Karşılıklar Hesabı (+/-)		316,846
2- Reeskont Hesabı (+/-)		-
3- Özellikli Sigortalar Hesabı (+/-)		-
4- Enflasyon Düzeltmesi Hesabı (+/-)		-
5- Ertelenmiş Vergi Varlığı Hesabı (+/-)	21, 35 ve 47.5	18,954
6- Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü Gideri (-)		-
7- Diğer Gelir ve Karlar		186,946
8- Diğer Gider ve Zararlar (-)		(329,943)
9- Önceki Yıl Gelir ve Karları		-
10- Önceki Yıl Gider ve Zararları(-)		-
N- Dönem Net Karı veya Zararı		(4,705,322)
1- Dönem Karı veya Zararı		(4,705,322)
2- Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları (-)		-
3- Dönem Net Karı veya Zararı		(4,705,322)
4- Enflasyon Düzeltme Hesabı		-

Takip eden dipnotlar finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

	Dipnot	Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak 2008 - 31 Aralık 2008 -
A- ESAS FAALİYETLERDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIMLARI		(6,519,121)
1- Sigortacılık faaliyetlerinden elde edilen nakit girişleri		28,964,314
2- Reasürans faaliyetlerinden elde edilen nakit girişleri		2,107,522
3- Emeklilik faaliyetlerinden elde edilen nakit girişleri		14,881,998
4- Sigortacılık faaliyetleri nedeniyle yapılan nakit çıkışı (-)		(13,506,373)
5- Reasürans faaliyetleri nedeniyle nakit çıkışı (-)		(3,210,569)
6- Emeklilik faaliyetleri nedeniyle nakit çıkışı (-)		(8,824,093)
7- Esas faaliyetler sonucu oluşan nakit (A1+A2+A3-A4-A5-A6)		20,412,799
8- Faiz ödemeleri (-)		-
9- Gelir vergisi ödemeleri (-)		-
10- Diğer nakit girişleri		-
11- Diğer nakit çıkışları (-)		(26,931,920)
12- Esas faaliyetlerden kaynaklanan net nakit		(6,519,121)
B- YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIMLARI		1,482,502
1- Maddi varlıkların satışı		-
2- Maddi varlıkların iktisabı (-)		(2,303,421)
3- Mali varlık iktisabı (-)		(35,790,358)
4- Mali varlıkların satışı		26,648,902
5- Alınan faizler		12,927,363
6- Alınan temettüleri		16
7- Diğer nakit girişleri		-
8- Diğer nakit çıkışları (-)		-
9- Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan net nakit		1,482,502
C- FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIMLARI	15	13,400,000
1- Hisse senedi ihracı	15	13,400,000
2- Kredilerle ilgili nakit girişleri		-
3- Finansal kiralama borçları ödemeleri (-)		-
4- Ödenen temettüleri (-)		-
5- Diğer nakit girişleri		-
6- Diğer nakit çıkışları (-)		-
7- Finansman faaliyetlerinden kaynaklanan net nakit		13,400,000
D- KUR FARKLARININ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNE OLAN ETKİSİ	36	434,485
E- Nakit ve nakit benzerlerinde meydana gelen net artış		8,797,866
F- Dönem başındaki nakit ve nakit benzerleri mevcudu		18,693,253
G- Dönem sonundaki nakit ve nakit benzerleri mevcudu (E+F)	2.12	27,491,119

Takip eden dipnotlar finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT ÖZSERMAYE DEĞİŞİM TABLOSU

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

Özsermaye Değişim Tablosu - Bağımsız Denetimden Geçmiş (*)											
	Sermaye	İşletmenin Kendi hisse Senetleri(-)	Varlıklarda Değer Artışı	Özsermaye enflasyon Düzeltmesi Farkları	Yabancı Para Çevrim Farkları	Yasal Yedekler	Statü Yedekleri	Diğer Yedekler ve Dağıtılmamış Karlar	Net Dönem Karı/ (Zararı)	Geçmiş Yıllar Karları/ (Zararları)	Toplam
I- Önceki Dönem Sonu Bakiyesi (31/12/2007)	37,700,000	-	55,589	-	-	224,906	-	-	(8,736,649)	(19,831,524)	9,412,322
II- Muhasebe politikasında Değişiklikler (2.1 no’lu dipnot)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	812,414	812,414
III- Yeni Bakiye (I + II) (31/12/2007)	37,700,000	-	55,589	-	-	224,906	-	-	(8,736,649)	(19,019,110)	10,224,736
A- Sermaye artırımını (A1 + A2)	13,400,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13,400,000
1- Nakit	13,400,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13,400,000
2- İç kaynaklardan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B- İşletmenin aldığı kendi hisse senetleri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C- Gelir tablosunda yer almayan kazanç ve kayıplar	-	-	(37,338)	-	-	-	-	-	-	-	(37,338)
D- Varlıklarda Değer Artışı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
E- Yabancı para çevrim farkları	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
F- Diğer kazanç ve kayıplar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
G- Enflasyon düzeltme farkları	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
H- Dönem net karı (veya zararı)	-	-	-	-	-	-	-	-	(4,705,322)	-	(4,705,322)
I- Dağıtılan Temettü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
J- Transfer	-	-	-	-	-	-	-	-	8,736,649	(8,736,649)	-
IV- Dönem Sonu Bakiyesi (31/12/2008)	51,100,000	-	18,251	-	-	224,906	-	-	(4,705,322)	(27,755,759)	18,882,076
(III+ A+B+C+D+E+F+G+H+I)	51,100,000	-	18,251	-	-	224,906	-	-	(4,705,322)	(27,755,759)	18,882,076

(*) Özsermaye kalemleri ile ilgili detaylı açıklamalar 15 no’lu dipnotta yer almaktadır.

Takip eden dipnotlar finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

1. Genel Bilgiler

- 1.1 Ana şirketin adı:** 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla, Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş.'nin ("Şirket") doğrudan ortağı Fortis Insurance International N.V. olup nihai ana ortağı Fortis Holding'tir.

Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş.'nin ana hissedarı olan Fortis Insurance International N.V.'nin dahil olduğu Fortis Holding'in yapısında son dönemdeki ekonomik gelişmelerle bağlantılı olarak önemli değişiklikler gerçekleşmiş ve bir dizi hisse devri sonucunda Belçika Devleti'nin Şirket'in en önemli satış kanalı olan Fortis Bank A.Ş.'nin ana hissedarı Fortis SA/NV'deki toplam hisse oranı %99.93'e ulaşmıştır. Bunları takiben 6 Ekim 2008 tarihinde varılan anlaşma çerçevesinde hisselerin %75'lik bölümünün bazı koşullara bağlı olmak üzere Fransız Bankacılık Grubu BNP Paribas'ya satışını öngören bir protokol imzalanmıştır. Bununla birlikte, Belçika Devleti'ne hisselerin devri işlemi, Fortis Holding'in 11 Şubat 2009 tarihinde toplanan Genel Kurul'unda görüşülmüş ve kabul edilmemiştir. Devam eden görüşmeler sonucunda Belçika Devleti, BNP Paribas ve Fortis Holding 6 Mart 2009 tarihinde Fortis Bank A.Ş.'nin ana sermayedarı Fortis Bank SA/NV'nin sahipliği için yeni bir anlaşmaya varmışlardır. Bu anlaşma Fortis Holding Genel Kurulu'nda kabul edilmeyen önceki anlaşmanın yerine geçmektedir. Fortis Bank A.Ş., bu yeni anlaşma doğrultusunda, Fortis Bank SA/NV'nin %75'inin Belçika Devleti tarafından BNP Paribas'ya satılmasının, geri kalan %25 oranındaki hisselerin de Belçika Devleti'nin olmasının karara bağlandığını ve ilgili anlaşmanın Nisan 2009'da Fortis Holding Genel Kurulu'nda onaya sunulacağını açıklamıştır. Bu süreç içerisinde, Belçika Devleti Fortis SA/NV'nin %99.93 hissesinin sahibi olmaya devam etmektedir.

Şirket'in doğrudan ortağı olan Fortis Insurance International N.V. ile Fortis Bank A.Ş. farklı ortaklık yapılarına sahip tüzel kişilikler olup, Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş.'nin bağlı olduğu Fortis Insurance International N.V.'nin ortaklık yapısında herhangi bir değişiklik olmamıştır.

Fortis Bank A.Ş.'nin söz konusu sermayedar değişikliğinden dolayı, Şirket'in 31 Aralık 2008 tarihine kadar Fortis Bank A.Ş.'den "Teknik Destek Anlaşması" kapsamı altında aldığı bilgi işlem, donanım, yazılım ve insan kaynakları hizmetlerinin 2009 yılı sonrasında Fortis Bank A.Ş.'den alınmamasına karar verilmiştir. Bununla birlikte, Şirket, sigortacılık ve bireysel emeklilik işlemleri için Fortis Bank A.Ş. ile yapılmış olan aracılık sözleşmesini 2009 yılı için yenilemiştir (8 no'lu dipnot).

- 1.2 Kuruluşun ikametgahı ve yasal yapısı, Şirket olarak oluştuğu ülke ve kayıtlı büronun adresi:** Şirket İstanbul Türkiye'de anonim şirket olarak tescil edilmiş olup, Şirket'in tescil edilmiş adresi Tekfen Tower Eski Büyükdere Cad. No:209 4. Levent Şişli/İstanbul'dur.

- 1.3 İşletmenin fiili faaliyet konusu:** Şirket, 13 Kasım 1997 tarihinde Doğan Hayat Sigorta A.Ş. adıyla Türkiye'de ve yabancı ülkelerde hayat sigortaları grubuna giren her branşta sigorta faaliyetini yürütmek ve özellikle ferdi hayat, grup hayat, ferdi kaza ve hastalık sigortaları ile ilgili sigorta, reasürans, retrosesyon işlemleri yapmak ve aracılık etmek amacıyla kurulmuş olup, 1998 yılından itibaren sigortacılık faaliyetlerine başlamıştır.

Şirket, 17 Ocak 2003 tarih ve B.02.1.HM.0.SGM0.2.3.1 sayılı T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı yazısı ile 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında Bireysel Emeklilik branşında faaliyet göstermek üzere gerekli izni almış ve Şirket'in ismi Doğan Emeklilik Anonim Şirketi olarak değiştirilmiştir.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

1.3 İşletmenin fiili faaliyet konusu (Devamı):

Şirket’in 8 Kasım 2005 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul toplantısında “Doğan Emeklilik A.Ş.” olan unvanının “Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş.” olarak değiştirilmesine ve bu amaçla ana sözleşmenin 3. maddesinin izin verilen tadil tasarısı uyarınca tadil edilmesine karar verilmiştir. Bu karar İstanbul Ticaret Memurluğu’nda tescil ettirilmiştir ve 24 Kasım 2005 tarih ve 6438 sayılı Ticaret Sicil Gazetesinde ilan edilmiştir.

Şirket, 27 Ağustos 2003 tarihinde alınan yönetim kurulu kararına ve 7 Ekim 2003 tarihinde Sermaye Piyasası Kurulu’ndan alınan izine istinaden 7 adet emeklilik yatırım fonu kurmuştur. Söz konusu fonlar Fortis Portföy Yönetimi A.Ş. (“Yönetici”) tarafından yönetilmekte olup ilgili Fon Portföy Yönetim Hizmet Sözleşmesi, 17 Ekim 2003 tarihinde taraflar arasında imzalanmıştır. Fonlar süresiz olup fonların halka arz edilme tarihleri 1 Aralık 2003’tür.

Ayrıca; 20 Haziran 2007 tarihinde alınan yönetim kurulu kararına ve 28 Aralık 2007 tarihinde Sermaye Piyasası Kurulu’ndan alınan izine istinaden 1 adet Gruplara Yönelik Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu kurmuştur. Söz konusu fon süresiz olup fonun halka arz edilme tarihi 7 Mayıs 2008’dir. Şirket, kuruluş aşamasında fona toplam 400,000 TL tutarında sermaye avansı tahsis etmiştir.

1.4 Kuruluşun faaliyetlerinin ve esas çalışma alanlarının niteliklerinin açıklaması: 1.2 ve 1.3 no’lu dipnotlarda açıklanmıştır.

1.5 Kategorileri itibariyle yıl içinde çalışan personelin ortalama sayısı:

31 Aralık 2008

Üst ve orta kademeli yöneticiler	61
Diğer personel	241
	302

1.6 Yönetim kurulu başkan ve üyeleriyle genel müdür, genel koordinatör, genel müdür yardımcılarını gibi üst yöneticilere cari dönemde sağlanan ücret ve benzeri menfaatlerin toplam tutarı: 1,537,361 TL.

1.7 Finansal tablolarda; yatırım gelirlerinin ve faaliyet giderlerinin (personel, yönetim, araştırma geliştirme, pazarlama ve satış, dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler ile diğer faaliyet giderleri) dağıtımında kullanılan anahtarlar: Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve 30.12.2004 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Sigortacılık Hesap Planı ve İzahnamesi Hakkındaki Tebliğ’e göre sigorta şirketleri genel giderlerinin bir kısmını teknik kısımda göstermek zorundadır. Bu tebliğ doğrultusunda, Hazine Müsteşarlığı’ndan alınan izin çerçevesinde genel giderlerin içerisindeki kaynağında direkt olarak ayrılabilen giderler aynen, diğer giderler ise çeşitli kriterlere göre (harcanan işgücü saati, poliçe sayısı, prim veya katkı payı oranı gibi) dağıtılmaktadır. Matematik ve kar payı karşılıkları karşılığında yatırıma yönlendirilen kıymetlerden elde edilecek gelirler teknik bölümde bırakılarak, bu tutar haricindeki tutar teknik olmayan bölüme aktarılır. Şirket tarafından hayat dışı teknik karşılıklarını karşılayan varlıkların yatırıma yönlendirilmesinden elde edilen tüm gelirler, teknik olmayan bölümden teknik bölüme aktarılır.

1.8 Finansal tabloların tek bir şirketimi yoksa şirketler grubunu mu içerdiği: Finansal tablolar tek bir şirketi (Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş.) içermektedir.

1.9 Raporlayan işletmenin adı veya diğer kimlik bilgileri ve bu bilgide önceki bilanço tarihinden beri olan değişiklikler: Şirket’in adı ve diğer kimlik bilgileri 1.1, 1.2, ve 1.3 no’lu dipnotlarda belirtilmiş olup bu bilgilerde önceki bilanço tarihinden bu yana herhangi bir değişiklik olmamıştır.

1.10 Bilanço Tarihinden Sonraki Olaylar: 31 Aralık 2008 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolar 13 Mart 2009 tarihinde Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır. Bilanço tarihinden sonraki olaylar 46 no’lu dipnotta açıklanmıştır.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

2.1 Hazırlık Esasları

Şirket finansal tablolarını, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu ile T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı’nın (“Hazine Müsteşarlığı”) sigorta ve reasürans şirketleri için öngördüğü esaslara göre hazırlamaktadır.

Finansal tablolar Hazine Müsteşarlığı tarafından, 30 Aralık 2004 tarih ve 25686 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Sigortacılık Hesap Planı ve İzahnamesi Hakkında Tebliğ (Sigortacılık Muhasebe Sistemi Tebliğ No:1) içerisinde yer alan Sigortacılık Hesap Planı uyarınca düzenlenmektedir. Düzenlenen finansal tabloların biçim ve içerikleri ile bunların açıklama ve dipnotları 18 Nisan 2008 tarih ve 26851 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Finansal Tabloların Sunumu Hakkında Tebliğ uyarınca belirlenmektedir.

Şirket 1 Ocak 2008 tarihinden itibaren faaliyetlerini, 14 Temmuz 2007 tarihinde yayımlanan ve 1 Ocak 2008 tarihinde yürürlüğe giren “Sigorta ve Reasürans Şirketleri ile Emeklilik Şirketlerinin Finansal Raporlamaları Hakkında Yönetmelik” doğrultusunda, söz konusu yönetmelik ve Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (“TMSK”) tarafından açıklanan Türkiye Muhasebe Standartları (“TMS”) ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları (“TFRS”) ile Hazine Müsteşarlığı tarafından muhasebe ve finansal raporlama esaslarına ilişkin yayımlanan diğer yönetmelik, açıklama ve genelgeler çerçevesinde muhasebeleştirmektedir. Hazine Müsteşarlığı’nın 18 Şubat 2008 tarih ve 9 sayılı yazısına istinaden “TMS 1-Finansal Tablolar ve Sunum”, “TMS 27-Konsolide ve Konsolide Olmayan Finansal Tablolar”, “TFRS 1-TFRS’ye Geçiş” ve “TFRS 4-Sigorta Sözleşmeleri” bu uygulamanın kapsamı dışında tutulmuştur.

Hazine Müsteşarlığı’nın 14 Mayıs 2008 tarih ve 24 sayılı yazısı doğrultusunda Şirket, 31 Aralık 2007 tarihli finansal tablolarını, 1 Ocak 2008 tarihinde yürürlüğe giren ilgili Yönetmelik esaslarına uygun olarak yeniden düzenlemiştir.

Bu kapsamda geçmiş yıla ait finansal tablolarda yapılan değişiklikler aşağıda belirtilmiştir:

	31 Aralık 2007 tarihi itibarıyla ilan edilen bilançodaki değerler	31 Aralık 2007 tarihi itibarıyla yeniden düzenlenen bilançodaki değerler	Net Özsermaye değişimi
Kıdem tazminatı karşılığı (1)	(1,117,922)	(33,172)	1,084,750
İzin karşılığı (2)	-	(212,738)	(212,738)
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü (3)	-	(59,598)	(59,598)
Geçmiş yıllar zararlarındaki azalış (4)			812,414

- (1) Kıdem tazminatı karşılığı TMS 19 standardı kapsamında iskonto edilerek yeniden hesaplanmıştır.
- (2) İzin karşılığı TMS 19 standardı kapsamında hesaplanmıştır.
- (3) Bilanço kalemlerinde finansal tablolar ve Vergi Usul Kanunu arasındaki farklı değerlendirmelerin sonunda ortaya çıkan geçici farklar için ertelenmiş vergi hesaplanmıştır.
- (4) Özsermaye hareket tablosunda “Muhasebe politikasında değişiklikler” satırında gösterilmiştir.

Şirket’in 31 Aralık 2007 tarihli bilançosunda yapmış olduğu ilgili düzeltmeler özsermaye altında “Geçmiş Yıllar Zararları” olarak sınıflandırılmış ve 2007 yılı gelir tablosu üzerindeki etkileri ayrı olarak gösterilmemiştir.

**31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2.1 Hazırlık Esasları (Devamı)

Hazine Müsteşarlığı tarafından 18 Nisan 2008 tarihinde yayımlanan “Finansal Tabloların Sunumu Hakkında Tebliğ”de, 2008 yılı için Hazine Müsteşarlığı’na gönderilecek ve ilan edilecek finansal tablolar için karşılaştırma yapma şartı aranmadığı bildirilmiştir. Dolayısıyla Şirket, 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla hazırlanan bilanço ve aynı tarihte sona eren ara hesap dönemi için hazırlanan gelir tablosu, nakit akış tablosu, özsermaye değişim tablosu ve finansal tablo dipnotlarını, bir önceki dönem ile karşılaştırmalı olarak sunmamıştır.

Finansal tablolar, makul değerleri ile gösterilen finansal varlık ve yükümlülüklerin dışında, 31 Aralık 2004 tarihine kadar enflasyon düzeltmesine tabi tutulmak suretiyle, maliyet esaslı baz alınarak TL olarak hazırlanmıştır.

Hazine Müsteşarlığı’nın 4 Nisan 2005 tarih ve 19387 sayılı yazısıyla, sigorta şirketlerinin 31 Aralık 2004 tarihli finansal tablolarını, Sermaye Piyasası Kurulu (“SPK”)’nın 15 Ocak 2003 tarih ve 25290 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Seri XI, No: 25 sayılı Sermaye Piyasasında Muhasebe Standartları Hakkında Tebliğ’de yer alan, ‘Yüksek Enflasyon Dönemlerinde Finansal Tabloların Düzeltilmesi’ ile ilgili hükümlere istinaden yeniden düzenlemeleri gerektiği açıklanmıştır. Hazine Müsteşarlığı ayrıca, SPK’nın 17 Mart 2005 tarihinde aldığı karardan hareketle, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını bildirmiştir. Şirket, Hazine Müsteşarlığı’nın ilgili yazısına istinaden, 31 Aralık 2004 tarihli finansal tablolarını “Yüksek Enflasyon Dönemlerinde Finansal Tabloların Düzeltilmesi” ile ilgili hükümlere uygun olarak yeniden düzenlemiş ve 1 Ocak 2005 tarihinden başlamak üzere TMSK tarafından yayımlanmış 29 no’lu “Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama” standardını uygulamamıştır.

Şirket, sigortacılık ile ilgili teknik karşılıklarını ise 5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu çerçevesinde yayımlanan ve 1 Ocak 2008 tarihinden itibaren yürürlükte olan “Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Teknik Karşılıklarına ve Bu Karşılıkların Yatırılacağı Varlıklara İlişkin Yönetmelik” ve ilgili mevzuat çerçevesinde hesaplamış ve finansal tablolara yansıtmıştır.

Finansal tabloların hazırlanmasında izlenen muhasebe politikaları ve kullanılan değerlendirme esasları, aşağıda yer alan 2.4 ila 2.24 no’lu dipnotlarda açıklanmaktadır.

Türkiye Finansal Raporlama Standartlarında değişiklikler:

2008 yılında yürürlüğe giren ve Şirket finansal tabloları üzerinde etkisi olmayan TMS/TFRS’lerdeki değişiklik ve yorumlar:

- TFRYK 11, “TFRS 2 - Grup ve İşletmenin Geri Satın Alınan Kendi Hisselerine İlişkin İşlemler” (1 Mart 2007 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TFRYK 12, “Hizmet İmtiyaz Anlaşmaları” (1 Ocak 2008 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TFRYK 13, “Müşteri Bağlılık Programları” (1 Temmuz 2008 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TFRYK 14, “TMS 19- Tanımlanmış Fayda Varlığı Üzerindeki Sınırlama, Asgari Fonlama Gereklilikleri ve Birbirleriyle Olan Karşılıklı Etkileşimleri” (1 Ocak 2008 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TFRYK 16, “Yabancı operasyonlardaki net yatırım riskinden korunma” (1 Ekim 2008 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2.1 Hazırlık Esasları (Devamı)

Henüz yürürlüğe girmemiş ve Şirket tarafından erken uygulanması benimsenmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen TMS/TFRS'lerdeki değişiklikler ve yorumlar:

- TMS 1 (Revize), "Finansal Tabloların Sunumu" (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TFRS 1 (Revize), "TFRS'nin İlk Uygulaması" (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TFRS 3 (Revize), "İşletme Birleşmeleri" (1 Temmuz 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TFRS 5 (Revize), "Satış amaçlı elde tutulan duran varlıklar ve durdurulan faaliyetler" (1 Temmuz 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TMS 19 (Revize), "Çalışanlara Sağlanan Faydalar" (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TMS 23 (Revize), "Borçlanma Maliyetleri" (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TMS 28 (Revize), "İştiraklerdeki yatırımlar" (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TMS 32 (Revize), "Finansal Araçlar - Sunum" (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TMS 36 (Revize), "Varlıklarda Değer Düşüklüğü" (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TMS 38 (Revize), "Maddi Olmayan Varlıklar" (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TMS 39 (Revize), "Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme" (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TFRS 2 (Revize), "Hisse Senedi Esas İşlemler" (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TFRS 8, "Faaliyet Bölümleri" (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TFRYK 15, "Gayrimenkul inşaatına yönelik anlaşmalar" (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)

Şirket yönetimi, yukarıdaki standart ve yorumların uygulanmasının, gelecek dönemlerde Şirket'in finansal tabloları üzerinde önemli bir etki yaratmayacağı görüşündedir.

Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para Birimi Hakkındaki 5083 sayılı kanunun 1.maddesi ile 4 Nisan 2007 tarihli ve 2007/11963 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca, 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere Yeni Türk Lirası ("YTL") ve Yeni Kuruş'ta ("Ykr") yer alan "Yeni" ibareleri kaldırılmıştır. Bir önceki para birimi olan YTL değerleri Türk Lirası'na ("TL") dönüştürülürken 1 YTL, 1 TL'ye ve 1 YKr ise 1 Kr'ye eşit tutulmaktadır.

Hukuki sonuç doğuran tüm yasa, mevzuat, idari ve hukuki işlem, mahkeme kararı, kıymetli evrak ve her türlü belgenin yanı sıra ödeme ve değişim araçlarında YTL'ye yapılan referanslar, yukarıda belirtilen dönüşüm oranı ile TL cinsinden yapılmış sayılmaktadır. Bu kapsamda 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla hazırlanan kamuya açıklanacak mali tablo ve dipnotları, karşılaştırma amacıyla kullanılacak olan önceki döneme ait tutarlar da dahil olmak üzere para birimi olarak "TL" üzerinden sunulmuştur.

2.2 Konsolidasyon

Şirket'in "TMS 27- Konsolide ve Konsolide Olmayan Mali Tablolar" kapsamında konsolide etmesi gereken bağıli ortaklığı bulunmamaktadır.

2.3 Bölüm Raporlaması

Şirket 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla sadece Türkiye'de ve üç raporlanabilir bölümde (hayat sigortacılığı, ferdi kaza ve bireysel emeklilik) faaliyetlerini sürdürmekte olup halka açık olmadığı için bölüm raporlaması yapmamaktadır.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2.4 Yabancı Para Çevrimi

Şirket’in fonksiyonel para birimi Türk Lirası’dır. Yabancı para ile yapılan işlemler, işlemin gerçekleştiği tarihteki kurdan fonksiyonel para birimine çevrilir. Bu işlemlerden doğan ve yabancı para cinsinden parasal varlık ve yükümlülüklerin dönem sonu döviz kurundan fonksiyonel para birimine çevrilmesiyle oluşan kur farkı kar ve zararı gelir tablosuna yansıtılır.

Parasal varlıklardan satılmaya hazır olarak sınıflandırılmış yabancı para cinsinden finansal varlıkların iskonto edilmiş değerleri üzerinde oluşan kur farkları gelir tablosuna, bu varlıkların makul değerindeki diğer tüm değişiklikler ve bunlar üzerinde oluşan kur farkları özsermaye içerisinde ilgili hesaplara yansıtılır.

Parasal olmayan finansal varlık ve yükümlülüklerden kaynaklanan kur çevrim farkları ise makul değer değişikliğinin bir parçası olarak kabul edilir ve söz konusu farklar diğer makul değer değişikliklerinin takip edildiği hesaplarda yansıtılır.

2.5 Maddi Duran Varlıklar

Maddi duran varlıklar, elde etme maliyetinden birikmiş amortismanın düşülmesi ile gösterilmektedir. Arazi ve arsalar için sınırsız ömürleri olması sebebi ile amortisman ayrılmamaktadır. Amortisman, maddi varlıkların faydalı ömürleri esas alınarak doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak ayrılmaktadır. Maddi duran varlıkların faydalı ömürleri esas alınarak tahmin edilen amortisman dönemleri, aşağıda belirtilmiştir:

Demirbaş ve Tesisatlar	3-10 yıl
Motorlu Taşıtlar	4-5 yıl
Diğer Maddi Varlıklar	5 yıl

Maddi varlıklarda değer düşüklüğü olduğuna işaret eden koşulların mevcut olması halinde, olası bir değer düşüklüğünün tespiti amacıyla inceleme yapılır ve bu inceleme sonunda maddi varlığın kayıtlı değeri, geri kazanılabilir değerinden fazla ise, karşılık ayrılmak suretiyle kayıtlı değeri geri kazanılabilir değerine indirilir. Maddi varlıkların elden çıkartılması dolayısıyla oluşan kar ve zararlar diğer faaliyet gelirleri ve giderleri hesaplarına dahil edilirler (6 no’lu dipnot).

Sermaye ile ilişkili bilgiler 15 no’lu dipnotta açıklanmıştır.

2.6 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Şirket’in, 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla yatırım amaçlı gayrimenkulü bulunmamaktadır.

2.7 Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar iktisap edilmiş bilgi sistemleri, imtiyaz haklarını ve bilgisayar yazılımlarını içermektedir. Maddi olmayan duran varlıklar, elde etme maliyeti üzerinden kaydedilir ve elde edildikleri tarihten sonra tahmini faydalı ömürleri üzerinden doğrusal amortisman yöntemi ile amortisman tabii tutulur. Değer düşüklüğünün olması durumunda maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değeri, geri kazanılabilir değerine getirilir. Maddi olmayan duran varlıkların amortisman süreleri 5 ile 15 yıl arasında değişmektedir (8 no’lu dipnot).

2.8 Finansal Varlıklar

Şirket, finansal varlıklarını “Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar (Alım satım amaçlı finansal varlıklar)”, “Satılmaya hazır finansal varlıklar” ve “Krediler ve alacaklar (Esas faaliyetlerden alacaklar)” olarak sınıflandırmakta ve muhasebeleştirmektedir. Esas faaliyetlerden alacaklar, sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan alacaklar olup finansal tablolarda finansal varlık olarak sınıflandırmaktadır.

Söz konusu finansal varlıkların alım ve satım işlemleri “Teslim tarihi”ne göre kayıtlara alınmakta ve kayıtlardan çıkarılmaktadır. Finansal varlıkların sınıflandırılması, ilgili varlıkların Şirket yönetimi tarafından satın alma amaçları dikkate alınarak, elde edildikleri tarihlerde kararlaştırılmaktadır.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2.8 Finansal Varlıklar (Devamı)

Krediler ve alacaklar (Esas faaliyetlerden alacaklar):

Krediler ve alacaklar, borçluya para veya hizmet sağlama yoluyla yaratılan finansal varlıklardır. Söz konusu alacaklar ilk olarak elde etme maliyeti üzerinden kayda alınmaktadır. İlgili alacakların teminatı olarak alınan varlıklara ilişkin ödenen harçlar ve benzeri diğer masraflar işlem maliyeti olarak kabul edilmemekte ve gider hesaplarına yansıtılmaktadır.

Şirket, yönetimin değerlendirmeleri ve tahminleri doğrultusunda kredi ve alacakları için 14 Temmuz 2007 tarihinde yayımlanan ve 1 Ocak 2008 tarihinde yürürlüğe giren “Sigorta ve Reasürans Şirketleri ile Emeklilik Şirketlerinin Finansal Raporlamaları Hakkında Yönetmelik”i de dikkate alarak karşılık ayırmaktadır. Söz konusu karşılık, bilançoda “Sigortacılık faaliyetlerinden alacaklar karşılığı” altında sınıflandırılmıştır. Şirket tahminlerini belirlerken risk politikaları ve ihtiyatlılık prensibi doğrultusunda, mevcut alacak portföyünün genel yapısı, sigortalı ve aracılardan mali bünyeleri, mali olmayan verileri ve ekonomik konjonktürü dikkate almaktadır.

Sigortacılık faaliyetlerinden alacaklar karşılığına ilaveten, Vergi Usul Kanunu’nun 323’üncü maddesine uygun olarak Şirket, yukarıda belirtilen “Sigortacılık faaliyetlerinden alacaklar” karşılığının içinde bulunmayan şüpheli alacaklar için alacağın değerini ve niteliğini göz önünde bulundurarak idari ve kanuni takipteki alacaklar karşılığı ayırmaktadır. Söz konusu karşılık bilançoda “Esas faaliyetlerden kaynaklanan şüpheli alacaklar” altında sınıflandırılmıştır.

Ayrılan şüpheli alacak karşılıkları ilgili dönemin gelirinden düşülmektedir. Daha önce karşılık ayrılan şüpheli alacaklar tahsil edildiğinde ilgili karşılık hesabından düşülerek “Karşılık giderleri” hesabına yansıtılmaktadır. Tahsili mümkün olmayan alacaklar bütün yasal işlemler tamamlandıktan sonra kayıtlardan silinmektedir (12 no’lu dipnot).

İkrazlar, Şirket’in tasdikli hayat sigortası tarifelerine ilişkin olarak teknik esaslarda belirtilen süre boyunca (Hayat Sigortası Genel Şartlarına göre bu süre minimum 3 yıldır) prim ödemesi yapan hayat sigortalılarıyla ilgili tarifenin, işira tablosundaki tutarların belirli bir oranı dahilinde hayat sigorta poliçesinin iadesi karşılığında verdikleri ödünç para tutarlarını ifade etmektedir.

Satılmaya hazır finansal varlıklar:

Satılmaya hazır finansal varlıklar “Krediler ve alacaklar” ile “Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar” dışında kalan finansal varlıklardan oluşmaktadır.

Söz konusu varlıklar, kayda alınmalarını izleyen dönemlerde makul değerleri ile değerlendirilmektedir. Makul değere esas teşkil eden fiyat oluşumlarının aktif piyasa koşulları içerisinde gerçekleşmemesi durumunda makul değer güvenilir bir şekilde belirlenmediği kabul edilmekte ve etkin faiz yöntemine göre hesaplanan iskonto edilmiş değer, makul değer olarak dikkate alınmaktadır. Satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflanan sermayede payı temsil eden menkul değerler teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmesi ve/veya makul değeri güvenilir bir şekilde belirlenebilmesi durumunda makul değerleri ile kayıtlara yansıtılır. Söz konusu varlıklar teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmedikleri ve makul değerleri güvenilir bir şekilde belirlenemediği durumda, değer kaybı ile ilgili karşılık düşüldükten sonra maliyet bedelleri ile finansal tablolara yansıtılır.

Satılmaya hazır menkul değerlerin makul değerlerindeki değişikliklerden kaynaklanan “Gerçekleşmemiş kâr ve zararlar” ilgili finansal varlığa karşılık gelen değer tahsili, varlığın satılması, elden çıkarılması veya zafiyete uğraması durumlarından birinin gerçekleşmesine kadar dönemin gelir tablosuna yansıtılmamakta ve özkaynaklar içindeki “Finansal varlıkların değerlemesi” hesabında izlenmektedir. Söz konusu finansal varlıklar vade geliminde veya elden çıkarıldığında özsermaye içinde muhasebeleştirilen birikmiş makul değer farkları gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Şirket her bilanço tarihinde, finansal varlıklarının değer düşüklüğü ile ilgili nesnel kanıt olup olmadığını değerlendirir. Satılmaya hazır olarak sınıflandırılan hisse senetlerinin makul değerinin, maliyetinin altına önemli ölçüde ve uzun süreli olarak düşmesi değer düşüklüğü göstergesi olarak değerlendirilir. Satılmaya hazır finansal varlıkların değer düşüklüğü ile ilgili nesnel kanıtların varlığı durumunda ilgili finansal varlığın elde etme maliyeti ile makul değeri arasındaki farklar özsermayeden çıkarılıp gelir tablosunda muhasebeleştirilir. Sermaye araçları ile ilgili gelir tablosuna kaydedilen değer düşüklüğü giderleri, daha sonraki dönemlerde gelir tablosundan ters çevrilmez.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2.8 Finansal Varlıklar (Devamı)

Şirket satılmaya hazır finansal varlıklar altında sınıflandırdığı ve borçlanması temsil eden menkul kıymetlerde tahsilat riski doğmamış olması koşuluyla, kısa vadeli piyasa dalgalanmalarına istinaden değer düşüklüğü ayırmaz (11 no'lu dipnot).

Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar (Alım satım amaçlı finansal varlıklar):

Şirket tarafından makul değeriyle ölçülen ve gelir tablosuyla ilişkilendirilen finansal varlıklar finansal tablolarda "Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar" olarak "Riskli hayat poliçesi sahiplerine ait finansal yatırımlar" hesap kalemi altında sınıflandırılmıştır.

Makul değeriyle ölçülen ve gelir tablosuyla ilişkilendirilen finansal varlıklar piyasada kısa dönemde oluşan fiyat ve benzeri unsurlardaki dalgalanmalardan kar sağlama amacıyla elde edilen veya elde edilme nedeninden bağımsız olarak, kısa dönemde kar sağlamaya yönelik bir portföyün parçası finansal enstrümanlar ile Şirket'in performansını makul değerine göre değerlendirdiği ve bu amaçla alım esnasında bu kategoride sınıflandırdığı finansal enstrümanlardan oluşmaktadır.

Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar ilk olarak kayda alınmalarında makul değerleri kullanılmakta ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde makul değerleri ile değerlendirilmektedir. Makul değere esas teşkil eden fiyat oluşumlarının aktif piyasa koşulları içerisinde gerçekleşmemesi durumunda makul değer güvenilir bir şekilde belirlenmediği kabul edilmekte ve etkin faiz yöntemine göre hesaplanan "İskonto edilmiş değer" makul değer olarak dikkate alınmaktadır. Yapılan değerlendirme sonucu oluşan kazanç ve kayıplar gelir tablosuna dahil edilmektedir. Alım satım amaçlı finansal varlıklardan kazanılan faizler faiz gelirleri içerisinde ve elde edilen kâr payları temettü gelirleri içerisinde gösterilmektedir (11 no'lu dipnot).

2.9 Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Varlıklarda değer düşüklüğü ile ilgili hususlar, ilgili varlıklara ilişkin muhasebe politikalarının açıklandığı dipnotlarda yer almaktadır.

Aktif değerler üzerinde mevcut bulunan toplam ipotek veya teminat tutarları 43 no'lu dipnotta, vadesi gelmiş bulunan ve henüz vadesi gelmeyen alacaklar için ayrılan şüpheli alacak karşılığı tutarları 12.1 no'lu dipnotta, dönemin reeskont ve karşılık giderleri ise 47.5 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

2.10 Türev Finansal Araçlar

Yoktur.

2.11 Finansal Varlıkların Netleştirilmesi (Mahsup Edilmesi)

Finansal varlık ve yükümlülükler, gerekli kanuni hakkın bulunması, söz konusu varlık ve yükümlülükleri net olarak değerlendirmeye niyet olması veya varlıkların elde edilmesi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesinin birbirini takip ettiği durumlarda net olarak gösterilirler.

2.12 Nakit ve Nakit Benzerleri

Nakit ve nakit benzerleri, eldeki nakit, banka mevduatları ile tutarı belirli, nakde kolayca çevrilebilen kısa vadeli, yüksek likiditeye sahip ve değerindeki değişim riski önemsiz olan 3 aydan kısa yatırımları içermektedir.

Nakit akış tablosuna esas teşkil eden nakit ve nakit benzerleri aşağıda gösterilmiştir:

31 Aralık 2008

Bankalar (14 no'lu dipnot)	23,108,352
Diğer nakit ve nakit benzeri varlıklar (kredi kartı alacakları) (14 no'lu dipnot)	7,840,405
Kasa (14 no'lu dipnot)	5,217
Eksi - Bloke vadeli mevduat (14 no'lu dipnot) (*)	(3,243,653)
Eksi - Faiz tahakkukları	(219,202)
Nakit ve nakit benzerleri toplamı	27,491,119

(*) Hazine Müsteşarlığı lehine bloke vadeli mevduatlardaki değişim nakit akış tablosunda esas faaliyetlerden diğer nakit çıkışları içerisine dahil edilmiştir.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2.13 Sermaye

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Şirket sermayesinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

Sermayedarın Adı	31 Aralık 2008	
	Pay Oranı	Pay Tutarı
Fortis Insurance International N.V.	%99.99	51,099,996
Diğer	%0.01	4
Toplam	%100.00	51,100,000

25 Mart 2008 tarihinde alınan Yönetim Kurulu kararı doğrultusunda Şirket'in sermayesinin 37,700,000 TL'den 49,440,000 TL'ye çıkarılmasına karar verilmiştir. Bu çerçevede, Fortis Insurance International N.V. 11,740,000 TL tutarındaki artırım bedelini nakden ödemeyi taahhüt etmiştir. Yönetim Kurulu kararı doğrultusunda Şirket ana sözleşmesi tadil edilmiştir. Tadil edilmiş Şirket ana sözleşmesinin 7. maddesinde belirtildiği üzere Fortis Insurance International N.V. sermaye artırım tutarının 9,500,000 TL'lik kısmını 31 Mart 2008 tarihinde, kalan 2,240,000 TL'lik kısmını da 2 Aralık 2008 tarihinde ödemiştir.

2 Aralık 2008 tarihinde alınan Yönetim Kurulu kararı doğrultusunda Şirket'in sermayesinin 49,440,000 TL'den 51,100,000 TL'ye çıkarılmasına karar verilmiştir. Bu çerçevede, Fortis Insurance International N.V. 1,660,000 TL tutarındaki artırım bedelini nakden ödemeyi taahhüt etmiştir. Yönetim Kurulu kararı doğrultusunda Şirket ana sözleşmesi tadil edilmiştir. Tadil edilmiş Şirket ana sözleşmesinin 7. maddesinde belirtildiği üzere Fortis Insurance International N.V. sermaye artırım tutarı olan 1,660,000 TL'yi 2 Aralık 2008 tarihinde ödemiştir. Finansal raporların hazırlanma tarihi itibarıyla 1,660,000 TL'lik sermaye artırımının tescili gerçekleşmediğinden, söz konusu tutar Şirket kayıtlarında "Ödenmiş Sermaye"nin altında tescili beklenen sermaye olarak sınıflandırılmıştır.

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Şirket kayıtlı sermaye sistemine tabi değildir.

Şirket'in sermayesi ile ilgili diğer bilgiler 15 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

2.14 Sigorta ve Yatırım Sözleşmeleri - Sınıflandırma

Sigorta sözleşmeleri sigorta riskini transfer eden sözleşmelerdir. Sigorta sözleşmeleri sigortalıyı hasar olayının olumsuz ekonomik sonuçlarına karşı sigorta poliçesinde taahhüt edilen şart ve koşullar altında korur.

Şirket tarafından üretilen ana sözleşmeler, aşağıda da anlatıldığı gibi ferdi kaza ve hayat sigorta sözleşmeleri ile bireysel emeklilik sözleşmeleridir:

i) Risk Poliçeleri:

Yıllık Hayat

Fortis Emeklilik ve Hayat Yıllık Hayat Sigortası, sigortalının karşılaşacağı risklere karşı 1 yıl süre ile güvence sağlar. Bu sigorta, ecelen vefat ana teminatının yanında, kaza sonucu vefat, ve kaza sonucu maluliyet, hastalık sonucu maluliyet ve tehlikeli hastalıklar ek teminatları vererek, poliçe süresi boyunca sigortalının başına gelebilecek riskleri teminat altına alır. Yıllık Hayat sigortası poliçeleri risk ağırlıklıdır, birikim içermez, iştirak ve ikraz hakkı yoktur. Grup ve Ferdi olarak satılabilir. Yaş sınırı 18-65 yaş arası olup, primler yaşa, cinsiyete ve sağlığa bağlı risk değerlendirilmesine göre değişir.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2.14 Sigorta ve Yatırım Sözleşmeleri - Sınıflandırma (Devamı)

Uzun Süreli Hayat:

Uzun Süreli Hayat Sigortası, ecelen vefat ana teminatının yanında, kaza sonucu vefat, kaza sonucu maluliyet, hastalık sonucu maluliyet ek teminatları vererek, poliçe süresi boyunca sigortalının başına gelebilecek risklere karşı, uzun süreli maddi güvence sağlar. Sigorta süresi 1 - 30 yıl arasında belirlenebilir. Uzun süreli hayat poliçeleri koruma amaçlıdır ve risk ağırlıklıdır, birikim içermez. Ferdi olarak satılır. Yaş sınırı 18-70 yaş arası olup, primler yaşa, cinsiyete ve sağlığa bağlı risk değerlendirmesine göre değişir.

Kredili Hayat:

Kredili Hayat Sigortası, hayatta karşılaşılabilecek olumsuz durumlara karşı (vefat veya maluliyet) kullanılan kredi süresi boyunca güvence sağlayan bir sigortadır. Kredi süresinde olumsuz bir durum olması durumunda kredi borcu kredili hayat sigortası tarafından kapatılır. Böylece hem borçlu, hem de kredi sahibinin ailesi finansal koruma altına alınır. Teminatlar çoğunlukla sadece vefat içerir. Birikim içermeyen risk ürünleridir. Yaş sınırı 18-70 yaş arası olup primler yaşa, cinsiyete ve sağlığa bağlı risk değerlendirmesine göre değişir.

Ferdi Kaza Sigortası:

Kaza sonucu oluşabilecek risklere karşı güvence sağlayan bir sigortadır. Yaş sınırı 18-65 yaş arası olup, primler yaşa veya cinsiyete bağlı olmayıp, mesleğe göre belirlenen risk sınıflarına göre belirlenir. Uzun süreli veya yıllık olabilir. Grup veya ferdi olarak satılabilir.

- **Tek Başına Satılan Ferdi Kaza:**

Tek başına, bir krediye bağlı olmadan satılabilen ve kaza sonucu oluşabilecek risklere karşı güvence sağlayan bir sigortadır. Kazaen vefat teminatının yanında kazaen maluliyet, kaza tedavi masrafları gibi ek teminatlar da sunulabilir.

- **Kredili Ferdi Kaza:**

Kredi borcunu korumaya yönelik, kaza sonucu meydana gelebilecek risklere, kazaen vefat, kazaen maluliyet, işsizlik ya da geçici maluliyet risklerine teminat sunan bir sigortadır.

ii) Birikim Poliçeleri:

Birikimli Hayat Sigortası:

Birikimli Hayat sigortası ürünleri yatırım amaçlı, birikim ağırlıklı, en az 10 yıllık sigorta poliçeleridir. En az 10 yıllık süre sonunda oluşan birikimler poliçe sahibine ödenir. Beklenmedik bir yaşam kaybı durumundaysa, vefat teminatı güvence sağlar. Ürününe göre 2 veya 3 yıllık primi ödenmiş birikim poliçelerinde iştirak ikraz ve tenzil hakkı vardır. Ayrıca ödenen primlerden yapılacak olan kesintilerle, kazaen vefat ve daimi maluliyet ek teminatları da sigorta kapsamına alınabilir. Birikimli poliçelerde garanti edilen teknik faizin üzerinde getiri kazanıldığı zaman, poliçe sahipleri kar payından yararlanır. Şirket yürürlükteki sigorta mevzuatı çerçevesinde birikimli hayat sigorta sözleşmelerinin tamamını sigorta sözleşmesi olarak sınıflandırmakta ve muhasebeleştirmektedir.

Sigorta sözleşmelerinden oluşan gelir ve yükümlülüklerin hesaplama esasları 2.21 ve 2.24 no'lu dipnotlarda açıklanmıştır.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2.14 Sigorta ve Yatırım Sözleşmeleri - Sınıflandırma (Devamı)

iii) *Bireysel Emeklilik İşlemleri*

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Şirket'in kurucusu olduğu sekiz adet Emeklilik Yatırım Fonu bulunmaktadır.

Bireysel emeklilik sistemi alacakları, fonlardan fon işletim kesintisi alacakları, katılımcılardan alacaklar, satış emirleri ve saklayıcı şirketten alacaklardan oluşmaktadır. Şirket, fonlardan fon işletim kesintisi alacakları hesabı altında, fonların yönetiminden kaynaklanan ve aynı gün içerisinde tahsil edilemeyen fon işletim gideri kesintisi alacaklarını takip etmektedir. Katılımcılar adına saklayıcı şirketten fon bazında alacaklar, saklayıcı şirketten alacaklar kalemi altında sınıflandırılmaktadır. Bu tutar aynı zamanda bireysel emeklilik sistemi borçları kalemi altında satışı gerçekleşen fonlar için katılımcılara borçlar olarak gösterilmektedir. 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla söz konusu tutarlar aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2008

Saklayıcı şirketten alacaklar	238,250,436
Katılımcılara borçlar	238,250,436

Bireysel emeklilik sistemi borçları, katılımcılara borçlar hesabına ek olarak emeklilik yatırım fonları yönetimi giderleri için hesaplanan tahakkuklar, katılımcılar geçici hesabı, alım emirleri ve bireysel emeklilik araçlarına borçlardan oluşmaktadır. Emeklilik yatırım fonları yönetimi giderleri için hesaplanan tahakkuklar Şirket'in kurucusu olduğu emeklilik yatırım fonları nedeni ile portföy yönetim şirketine ödeyeceği tutarın tahakkuk kaydını içermektedir. Alım emirleri, katılımcılar adına henüz yatırıma yönlendirilmemiş paraların; katılımcılar geçici hesabı ise, katılımcıların sistemden ayrılması veya birikimlerini başka bir şirkete aktarması durumunda, katılımcıya ait fon paylarının satışı sonrası ve benzeri kesintilerin yapılarak katılımcılara ödenecek veya diğer bir şirkete aktarım yapılacak tutarın izlendiği hesap kalemidir.

Fonların yönetim ve temsili ile fonlara tahsis edilen donanım, personel ve muhasebe hizmetleri karşılığı olan fon yönetim gideri kesintisi, Şirket hesaplarında gelir olarak kaydedilmekte ve Şirket ile portföy yönetim şirketi arasında, anlaşma dahilindeki oranlar çerçevesinde paylaşılmaktadır. Söz konusu ücretlerin tamamı Şirket'in emeklilik teknik gelirleri içerisinde fon işletim geliri olarak, yöneticiye ait olan kısmı ise Şirket'in emeklilik teknik giderleri içerisinde fon işletim gideri olarak gösterilmektedir.

Giriş aidatı gelirleri hesabında, katılımcıların bireysel emeklilik sözleşme koşullarına bağlı olarak sisteme katıldıklarında ödedikleri aidatlar ile katılımcıların 5 yıl içerisinde çıkması durumunda asgari ücretin aylık tutarını aşmamak kaydıyla katılımcıdan tahsil edilen tutarlardan oluşmaktadır. Katılımcının bireysel emeklilik hesabını 5 yıl süre ile kesintisiz olarak Şirket'te bulundurması durumunda herhangi bir giriş aidatı tahsil edilmemektedir.

Katılımcıların bireysel emeklilik hesabına sözleşme koşullarına bağlı olarak yapılan katkı payları üzerinden azami yüzde sekiz oranını aşmamak kaydıyla alınan gider kesintileri, yönetim gideri kesintisi hesabı altında takip edilmektedir.

iv) *Reasürans Sözleşmeleri*

Reasürans sözleşmeleri, Şirket tarafından imzalanan bir veya daha fazla sigorta sözleşmesiyle ilgili oluşabilecek kayıplar için Şirket ve reasürans şirketi tarafından yürürlüğe konulan, bedeli ödenen ve sigorta sözleşmeleri olarak sınıflandırılabilmesi için gerekli şartları karşılayan sözleşmelerdir. Sigorta ve reasürans sözleşmelerinden kaynaklanan sigorta teknik karşılıklarının hesaplanma esasları 2.24 no'lu dipnot açıklanmıştır.

Şirket'in 1 Ocak 2008 tarihi itibarıyla hayat ve ferdi kaza branşlarında bölüşmeli yıllık eksedan anlaşmaları bulunmaktadır. Söz konusu eksedan anlaşmaları, resürans anlaşmaları sona ermesine rağmen devredilen primlerden doğan yükümlülüklerden reasürörün sorumluluğunun devam ettiği "run-off" sistemine göre yapılmıştır.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2.14 Sigorta ve Yatırım Sözleşmeleri - Sınıflandırma (Devamı)

Şirket'in 1 Ocak 2008 itibariyle hayat branşı altında verilen "Tehlikeli Hastalık, İşsizlik ve Kaza ve Hastalık Sonucu Daimi Geçici Maluliyet" teminatları için bölüştürmeli yıllık kot-par anlaşması vardır. Söz konusu kot-par anlaşmaları, reasürans anlaşmaları sona ermesine rağmen devredilen primlerden doğan yükümlülüklerden reasürörün sorumluluğunun devam ettiği "run-off" sistemine göre yapılmıştır.

Şirket'in 31 Aralık 2008 itibariyle reasürans anlaşmalarını yaptığı şirketler Munich Re, Scor Re, Milli Reasürans ve Genworth Financial'dır. Şirket'in çalıştığı tüm reasürans şirketleri dünyada bilinen kredi derecelendirme kuruluşları tarafından yüksek kredi notlarına sahiptirler.

2.15 Sigorta ve Yatırım Sözleşmelerinde İsteğe Bağlı Katılım Özellikleri

Yoktur.

2.16 İsteğe Bağlı Katılım Özelliği Olmayan Yatırım Sözleşmeleri

Yoktur.

2.17 Krediler

Yoktur.

2.18 Vergiler

Kurumlar Vergisi

Türkiye'de, kurumlar vergisi oranı 2008 yılı için %20'dir. Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirim kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna (iştirak kazançları istisnası gibi) ve indirimlerin indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır. Kâr dağıtılmadığı takdirde başka bir vergi ödenmemektedir.

Türkiye'deki bir işyeri ya da daimi temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden dar mükellef kurumlar ile Türkiye'de yerleşik kurumlara ödenen kâr paylarından (temettü) stopaj yapılmaz. Bunların dışında kalan kişi ve kurumlara yapılan temettü ödemeleri %15 oranında stopaja tabidir. Kârın sermayeye ilavesi, kâr dağıtımını sayılmaz ve stopaj uygulanmaz.

Kurumlar üçer aylık mali kârları üzerinden %20 oranında geçici vergi hesaplar ve o dönemi izleyen ikinci ayın 14'üncü gününe kadar beyan edip 17'nci günü akşamına kadar öderler. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsuba rağmen ödenmiş geçici vergi tutarı kalması durumunda bu tutar nakden iade alınabileceği gibi devlete karşı olan diğer mali borçlara da mahsup edilebilir.

En az iki yıl süre ile elde tutulan iştirak hisseleri ile gayrimenkullerin satışından doğan kârların %75'i, Kurumlar Vergisi Kanunu'nda öngörüldüğü şekilde sermayeye eklenmesi veya 5 yıl süreyle özkaynaklarda tutulması şartı ile vergiden istisnadır

Türk vergi mevzuatına göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönem kurum kazancından indirilebilirler. Ancak, mali zararlar, geçmiş yıl kârlarından mahsup edilemez.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2.18 Vergiler (Devamı)

Türkiye’de ödenecek vergiler konusunda vergi otoritesi ile mutabakat sağlamak gibi bir uygulama bulunmamaktadır. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dördüncü ayın 25’inci günü akşamına kadar bağlı bulunulan vergi dairesine verilir. Bununla beraber, vergi incelemesine yetkili makamlar beş yıl zarfında muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve hatalı işlem tespit edilirse ödenecek vergi miktarları değişebilir.

30 Aralık 2003 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan, 5024 sayılı Vergi Usul Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanunu’nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (“5024 sayılı Kanun”), kazançlarını bilanço esasına göre tespit eden gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerin finansal tablolarını 1 Ocak 2004 tarihinden başlayarak enflasyon düzeltmesine tabi tutmasını öngörmektedir. Anılan yasa hükmüne göre enflasyon düzeltmesi yapılabilmesi son 36 aylık kümülatif enflasyon oranının (TÜİK TEFİ artış oranının) %100’ü ve son 12 aylık enflasyon oranının (TÜİK TEFİ artış oranının) %10’u aşması gerekmektedir. 2007 ve 2008 yıllarında söz konusu şartlar sağlanmadığı için enflasyon düzeltmesi yapılmamıştır (35 no’lu dipnot).

Ertelenmiş Vergi

Ertelenmiş vergiler, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin finansal tablolarda yer alan değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri, yürürlükte olan veya bilanço tarihi itibarıyla yürürlüğe giren vergi oranları ve vergi mevzuatı dikkate alınarak, vergi varlığının gerçekleşeceği veya yükümlülüğünün ifa edileceği dönemde uygulanması beklenen vergi oranları üzerinden hesaplanır.

Ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle geçici farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Şirket’in üzerinden ertelenen vergi hesaplamadığı 31,961,537 TL geçmiş yıllar mali zararları bulunmaktadır (21 no’lu dipnot).

2.19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar

Şirket, kıdem tazminatı ve izin haklarına ilişkin yükümlülüklerini “Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı” (“TMS 19”) hükümlerine göre muhasebeleştirmekte ve bilançoda “Kıdem tazminatı karşılığı” hesabında sınıflandırmaktadır.

Şirket, Türkiye’de mevcut iş kanunlarına göre, emeklilik veya istifa nedeniyle ve İş Kanunu’nda belirtilen davranışlar dışındaki sebeplerle işine son verilen çalışanlara belirli bir toplu ödeme yapmakla yükümlüdür. Kıdem tazminatı karşılığı, İş Kanunu kapsamında oluşması muhtemel yükümlülüğün, belirli aktüeryal tahminler kullanılarak bugünkü değeri üzerinden hesaplanmıştır (22 no’lu dipnot).

2.20 Karşılıklar

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda finansal tablolarda karşılık ayrılır. Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır. Karşılığın, mevcut yükümlülüğün karşılanması için gerekli tahmini nakit akımlarını kullanarak ölçülmesi durumunda söz konusu karşılığın defter değeri, ilgili nakit akımlarının bugünkü değerine eşittir.

Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarın tahsil edilmesinin hemen hemen kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir.

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve mevcudiyeti Şirket’in tam olarak kontrolünde bulunmayan gelecekteki bir veya daha fazla kesin olmayan olayın gerçekleşip gerçekleşmemesi ile teyit edilebilmesi mümkün yükümlülükleri şarta bağlı yükümlülükler olarak değerlendirilmekte ve mali tablolara dahil edilmemektedir (23 no’lu dipnot).

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2.21 Gelirlerin Muhasebeleştirilmesi

Yazılan Primler

Yazılan primler, dönem içinde tanzim edilen poliçe primlerinden iptaller ve vergiler düşüldükten sonra kalan tutarı ifade etmektedir. 2.24 no'lu dipnotta açıklandığı üzere prim gelirleri, yazılan risk primleri üzerinden kazanılmamış prim karşılığı ayrılması suretiyle tahakkuk esasına göre finansal tablolara yansıtılmaktadır. Vadesi bir yılı aşan hayat sigortası poliçeleri için yazılan prim tutarı, ödeme vadesi o yıl tahakkuk eden gelirlerden oluşmaktadır. Vadesi bir yıldan az olan poliçeler için yazılan prim tutarı söz konusu dönemin tüm primini kapsamaktadır. Şirket politikası, hayat branşıyla ilgili primlerin tahsilatının gerçekleştirilememesi durumunda, ihtar süreci çalıştırıldıktan sonra cevap gelmemesi halinde, öngörülen süre içinde poliçe iptalinin yapılmasını ve bu iptalin Şirket kayıtlarına yansıtılmasını öngörmüştür.

Reasürans Komisyonları

Reasürans şirketlerine devredilen primler ile ilgili alınan komisyonlar cari yıl içinde tahakkuk ettirilir ve gelir tablosunda, teknik bölümde, faaliyet giderleri içerisinde yer almaktadır. 2.24 no'lu dipnotta açıklandığı üzere reasürans komisyon gelirleri, alınan komisyonlar üzerinden ertelenmiş komisyon gelirleri ayrılması suretiyle tahakkuk esasına göre finansal tablolara yansıtılmaktadır.

Hayat Branşı Yatırım Gelirleri

Hayat branşındaki fon geliri, dönem içinde yapılan yatırımlardan elde edilen gelirin Sigorta Denetleme Kurulu'nca daha sonra denetlenen verimlilik oranı doğrultusunda hesaplanmakta ve hayat branşı yatırım gelirleri içerisinde gösterilmektedir.

Faiz Gelirleri

Faiz geliri etkin faiz oranı yöntemi uygulanarak dönemsel olarak kaydedilir.

Temettü Gelirleri

Temettü geliri, almaya hak kazanıldığında finansal tablolara gelir olarak kaydedilir.

Aidat Gelirleri

2.14 ve 25 no'lu dipnotlarda açıklanmıştır.

2.22 Finansal Kiralamalar

Mülkiyete ait risk ve kazanımların önemli bir kısmının kiracıya ait olduğu kiralama işlemleri, finansal kiralama olarak sınıflandırılırken diğer kiralamalar faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılır.

Finansal kiralamayla elde edilen varlıklar, kiralama tarihindeki varlığın makul değeri, ya da asgari kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı kullanılarak aktifleştirilir. Kiralayana karşı olan yükümlülük, bilançoda finansal kiralama yükümlülüğü olarak gösterilir. Finansal kiralama ödemeleri, finansman gideri ve finansal kiralama yükümlüğündeki azalışı sağlayan anapara ödemesi olarak ayrılır ve böylelikle borcun geri kalan anapara bakiyesi üzerinden sabit bir oranda faiz hesaplanmasını sağlar. Finansman giderlerinin aktifleştirilen kısmı haricindeki bölümü gelir tablosuna kaydedilir.

Faaliyet kiralamaları için yapılan ödemeler (kiralayandan kira işleminin gerçekleşebilmesi için alınan veya alınacak olan teşvikler de kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile gelir tablosuna kaydedilir), kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile gelir tablosuna kaydedilir.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2.23 Kar Payı Dağıtımı

Temettü borçları kar dağıtımının bir unsuru olarak beyan edildiği dönemde yükümlülük olarak finansal tablolara yansıtılır.

2.24 Teknik Karşılıklar

Hayat Matematik ve Kar Payı Karşılıkları

Hayat branşı karşılıkları, aktüeryal matematik karşılıkları (Hazine Müsteşarlığı tarafından onaylı tarifeler ile belirlenmiş teknik faiz oranı kadar asgari gelir garantisi bulunan ve bir yıldan uzun süreli risk teminatı içeren) ve kar payı karşılıklarından oluşmakta olup. Şirket’in hayat sigortası branşında sigortalılara yükümlülüklerini göstermektedir.

Hayat matematik karşılıkları, hayat branşı ile iştilal eden sigorta şirketlerinin gelecekte vadesi geldiği zaman ödemeyi garanti ettikleri tazminatlar için ayırdıkları karşılıktır. Sigortacılık Kanunu’na göre Şirket’in hayat branşı tarafından akdedilen hayat sigorta sözleşmeleri uyarınca, safi primlerden idare ve tahsil masrafları, ölüm (mortalite) risk primi ve komisyonlarının indirilmesi sonucu kalan tutar hayat matematik karşılığı olarak ayrılmaktadır. Matematik karşılıkları, Hazine Müsteşarlığı’nın onayı ile yurtdışında hazırlanan ölüm istatistikleri dikkate alınarak aktüerlerce Türk sigorta şirketleri için geçerli olan cari tablolar kullanılarak hesaplanmaktadır. Bu karşılıkların yatırımlara dönüşmesi sonucu elde edilen gelirler için kar payı karşılığı ayrılmaktadır (17 no’lu dipnot).

Kazanılmamış Primler Karşılığı

Kazanılmamış primler karşılığı, nakliyat branşı primleri ile 14 Haziran 2007 tarihinden önce üretilen deprem primleri hariç olmak üzere 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan tüm poliçeler için tahakkuk etmiş primlerden gün esasına göre takip eden döneme sarkan kısmı olarak hesaplanmıştır. 7 Ağustos 2007 tarih ve 26606 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Teknik Karşılıklarına ve Bu Karşılıkların Yatırılacağı Varlıklara İlişkin Yönetmelik” (“Teknik Karşılıklar Yönetmeliği”) uyarınca, 1 Ocak 2008 tarihinden itibaren düzenlenen poliçelerin kazanılmamış primler karşılığı ile bu karşılığın reasürans payı, yürürlükte bulunan sigorta sözleşmeleri için tahakkuk etmiş primler ile reasürörlere devredilen primlerin herhangi bir komisyon veya diğer bir indirim yapılmaksızın brüt olarak gün esasına göre ertesi hesap dönemi veya hesap dönemlerine sarkan kısmı olarak hesaplanmış ve kayıtlara yansıtılmıştır (17 no’lu dipnot).

Ertelenen Komisyon Gider ve Gelirleri

Hazine Müsteşarlığı tarafından yayımlanan 28 Aralık 2007 tarih ve 2007/25 sayılı Genelge uyarınca, 1 Ocak 2008 tarihinden itibaren yazılan primler için aracılara ödenen komisyonlar ile reasürörlere devredilen primler nedeniyle reasürörlerden alınan komisyonların ve ilgili hayat primleri için üretim gider paylarının, gelecek dönem veya dönemlere isabet eden kısmı, bilançoda sırasıyla ertelenmiş gelirler ve ertelenmiş giderler hesaplarında, gelir tablosunda ise faaliyet giderleri hesabı altında netleştirilerek muhasebeleştirilmektedir.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2.24 Teknik Karşılıklar (Devamı)

Muallak Hasar ve Tazminat Karşılığı

Şirket, tahakkuk etmiş ve hesaben tespit edilmiş ancak daha önceki hesap dönemlerinde veya cari hesap döneminde fiilen ödenmemiş tazminat bedelleri veya bu bedel hesaplanamamış ise tahmini bedelleri ile gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş tazminat bedelleri için muallak tazminat karşılığı ayırmaktadır. Muallak hasar karşılığı eksper raporlarına veya sigortalı ile eksperin değerlendirmelerine uygun olarak belirlenmektedir.

Sigorta şirketlerinin 2004 yılı sonundan başlamak üzere, bilanço tarihi itibarıyla gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş hasar ve tazminat bedelleri için ilave muallak hasar karşılığı ayırması gerekmektedir. Gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş hasar ve tazminat bedellerinin hesaplanması sırasında, Şirket bu bedellerle ilgili olarak son beş yıllık sonuçları dikkate almış ve 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla, 188,725 TL tutarında gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş hasar karşılığı hesaplamıştır (17 no'lu dipnot).

Sigorta şirketleri, her hesap döneminde branşlar itibarıyla muallak hasar ve tazminat karşılığı yeterlilik tablosu düzenlemek ve diğer finansal tabloları ile birlikte yayımlamak zorundadır. Muallak hasar karşılığı yeterlilik oranının; cari hesap dönemi hariç olmak üzere, son beş yıllık ortalamasının yüzde 95'inin altında olması halinde, sigorta şirketlerince cari hesap döneminde, bu oran ile yüzde 95 oranı arasındaki fark tutarı kadar muallak hasar ve tazminat karşılığı yeterlilik farkı ilave edilir. 31 Aralık 2008 itibarıyla son beş yılın ortalama muallak hasar karşılığı yeterlilik oranı yüzde 95'in üstünde olduğundan Şirket ilave olarak muallak hasar karşılığı yeterlilik farkı ayırmamıştır.

Teknik Karşılıklar Yönetmeliği uyarınca, Şirket'in ayırdığı cari hesap dönemi muallak tazminat karşılığı tutarı, Hazine Müsteşarlığı tarafından belirlenen aktüeryal zincirleme merdiven metodu ile bulunan tutardan küçük olamaz. Yönetmelik gereğince, 2008 yılı hesaplamalarına mahsus olarak cari hesap dönemi muallak tazminat karşılığı tutarının, aktüeryal zincirleme merdiven metodu ile bulunan tutarın %80'i ile karşılaştırılması gerekmektedir. Bu çerçevede Şirket, 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla belirlenen brüt muallak hasar karşılığı tutarını, aktüeryal zincirleme merdiven metodu uygulanarak hesaplanan brüt tutar ile karşılaştırmış ve yapılan karşılaştırma sonucunda Şirket, 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla 46,217 TL tutarında ilave muallak hasar karşılığı ayırmıştır. 2009 yılından itibaren ise cari hesap dönemi muallak tazminat karşılığı tutarlarının aktüeryal zincirleme merdiven metodu ile bulunan tutarların tamamı ile karşılaştırılması gerekmektedir (17 no'lu dipnot).

3. Önemli Muhasebe Tahminleri ve Hükümleri

Finansal tabloların hazırlanması, bilanço tarihi itibarıyla raporlanan varlıklar ve yükümlülüklerin tutarlarını, şarta bağlı varlıkların ve yükümlülüklerin açıklanmasını ve hesap dönemi boyunca raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımların kullanılmasını gerektirmektedir. Muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları, geçmiş tecrübe ve diğer faktörler ile o günün koşullarıyla gelecekteki olaylar hakkında makul beklentiler dikkate alınarak değerlendirilir. Bu değerlendirme ve tahminler, yönetimin mevcut olaylar ve işlemlere ilişkin en iyi bilgilerine dayanmasına rağmen, fiili sonuçlar varsayımlarından farklılık gösterebilir.

Şirket için en önemli muhasebe tahminlerinden biri yürürlükte olan poliçelerinden doğacak giderlere ilişkin nihai net yükümlülüklerin tahmin edilmesidir. Sigortacılık ile ilgili yükümlülüklerin tahmin edilmesi, doğası itibarıyla çok sayıda belirsizliğin değerlendirilmesini içerir.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

4. Sigorta ve Finansal Riskin Yönetimi

Sigorta riski

Sigorta sözleşmelerine ilişkin risk, sigorta konusu olayın gerçekleşmesi ihtimali ve bu olaydan kaynaklanacak olan hasar tutarının bilinmiyor olmasıdır. Sigorta sözleşmelerinin doğası gereği, söz konusu risk rastlantısaldir ve dolayısıyla tam olarak tahmin edilemez.

Fiyatlandırma ve karşılık ayırma metotlarına ihtimal teorisinin uygulandığı bir poliçe portföyünde, Şirket'in sigorta sözleşmeleriyle ilgili olarak maruz kaldığı temel risk, ödenen hasar ve tazminatların sigortacılık karşılıklarının kayıtlı değerlerinin üstünde gerçekleşmesidir. Şirket poliçe yazma stratejisini, kabul edilen sigorta risklerinin tipine ve oluşan hasarlara göre belirlemektedir.

Şirket'in fiyatlandırması, istatistiksel analize, geçmiş dataya, ve ilgili ürüne uygun düşen mortalite tablolarına bakılarak yapılmaktadır.

Şirket söz konusu riskleri, şekillendirmiş olduğu poliçe yazma stratejisi ve bütün branşlarda tarafı olduğu reasürans anlaşmaları ile yönetmektedir.

Hayat ve ferdi kaza branşlarında risk kabul politikasında aşağıdaki unsurlar dikkate alınmaktadır:

- Bireysel sigortalarda sigortalı yaşı, sigorta bedeli dikkate alınarak sağlık beyanları ve raporları,
- Grup sigortalarda gruptaki kişi sayısına ve sigortalının zorunlu veya ihtiyari olmasına göre sağlık beyanları ve raporları,
- Fiyatlandırmada, sigortalının sağlık durumuna göre sür prim uygulanması, ek şart konulması veya teminatın indirilmesi veya reddedilmesi ile ilgili bilgiler,
- Yüksek tutarlı teminatlarda sağlık belgeleri yanında, sigortalının maddi durumu ile ilgili belgeler.

Sigorta riskinin (sigorta edilen azami tutar) branş bazında dağılımı aşağıda özetlenmiştir:

	31 Aralık 2008
Hayat	5,193,667,122
Ferdi kaza	1,889,669,314
Toplam	7,083,336,436

Şirket'in fiyatlandırma politikalarına bağlı olarak maruz kaldığı riskler aşağıdaki gibidir:

Mortalite Riski:

Gerçekleşen ölüm hasarlarının, ölüm riskinin fiyatlandırmasında kullanılan mortalite tablolarındaki ölüm ihtimallerinden daha yüksek olmasıdır. Şirket, ürüne göre uygun mortalite tablolarını kullanmaktadır. Şirket, hayat sigortası sözleşmelerinin fiyatlandırmasını yaparken CSO 53-58 ve CSO 80 mortalite tablolarını kullanmaktadır.

Teknik Faiz Riski:

Birikimli hayat ürünlerinde sigortalılara minimum "teknik faiz oranı" kadar faiz garanti edilmektedir. Şirket, piyasa faiz oranlarının garanti edilen faiz oranından düşük olması durumunda teknik faiz riskine maruz kalmaktadır. Bununla birlikte, Şirket, tüm hayat sigortası portföyünü dikkate aldığında bu portföyden gelecekte elde edeceği karların piyasa faiz oranlarındaki muhtemel azalış sonucunda oluşabilecek kayıplardan daha fazla olacağını öngörmektedir.

Şirket'in birikimli ürünleri için garanti ettiği faiz oranları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir:

Ürün	Garanti Edilen Faiz Oranı	
	Döviz	TL
Dövizli Birikimli Ürün (END)	%3.5	-
İdeal Birikimli Hayat (DBH)	%1.0	%4.0
TL Birikimli Ürün (BU) (*)	-	%9.0
Doğan Devir Portföy (RAY) (*)	%3.0	%9.0

(*) Şirket 2003 yılından itibaren %9 teknik faiz garantili poliçe üretimini durdurmuş olup, bu tarihten sonra üretilen poliçeler %4 teknik faiz garantisi içermektedir.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

4. Sigorta ve Finansal Riskin Yönetimi (Devamı)

Şirket'in 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla finansal varlık getirileri ve birikimli hayat sigortası portföyüne ilişkin matematik karşılıkları aşağıdaki gibidir:

	Taşınan değer	Ağırlıklı ortalama yıllık faiz oranı
Nakit ve nakit benzeri varlıklar		
Vadeli mevduatlar - TL	21,282,741	%21.49
Vadeli mevduatlar - Euro	714,420	%8.00
Vadeli mevduatlar - ABD Doları	424,240	%6.75
Vadeli mevduatlar - CHF	214,680	%0.90
Finansal varlıklar		
Devlet tahvili - TL	13,783,481	%16.11
Vadeli mevduatlar - ABD Doları	13,093,256	%6.98
Eurobond - ABD Doları	8,292,774	%7.16
Eurobond - Euro	2,354,344	%6.62
Devlet tahvili - ABD Doları	1,608,245	%3.84
Devlet tahvili - Euro	1,762,645	%6.37
Vadeli mevduatlar - Euro	657,013	%8.00
Vadeli mevduatlar - TL	432,403	%21.92
Özel sektör tahvili - ABD Doları	405,830	%6.68
Yatırım fonları	58,498	-
Toplam	65,084,570	

Finansal yükümlülükler	Matematik karşılıklar TL	Garanti edilmiş faiz oranları (%) TL	Garanti edilmiş faiz oranları (%) Döviz
Dövizli Birikimli Ürün (END)	26,026,354	-	3.5
İdeal Birikimli Hayat (DBH)	2,002,121	4	1
Doğan Devir Portföy (RAY)	606,722	9	3
TL Birikimli Ürün (BÜ)	223,773	9	-
Toplam (17 no'lu dipnot)	28,858,970		

Duyarlılık analizleri

Finansal risk

Şirket, sahip olduğu finansal varlıkları, reasürans varlıkları ve sigortacılık yükümlülüklerinden dolayı finansal risklere maruz kalmaktadır. Özet olarak temel finansal risk, finansal varlıklardan sağlanan gelirlerin, sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan yükümlülüklerin karşılama yetersiz kalmasıdır. Finansal riskin en önemli bileşenleri piyasa riski (kur riski, piyasa değeri faiz oranı riski, nakit akımı faiz oranı riski ve fiyat riskini içerir), kredi riski ve likidite riskidir. Şirket'in genel risk yönetimi programı, finansal piyasaların değişkenliğine ve bunun Şirket'in finansal performansı üzerindeki muhtemel olumsuz etkilerinin asgari seviyeye indirilmesine yoğunlaşmaktadır. Şirket, herhangi bir türev finansal enstrüman kullanmamaktadır. Risk yönetimi, Şirket yönetimi tarafından Yönetim Kurulu'nca onaylanmış usuller doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

(a) Piyasa riski

i. Nakit akım ve piyasa değeri faiz oranı riski

Şirket, değişken faiz oranlı finansal varlıkların ve yükümlülüklerinin tabi olduğu faiz oranlarının değişiminin etkisinden doğan faiz oranı riskine maruz kalmaktadır.

Değişken faiz oranlı finansal varlıklar, Şirket'i faiz oranı riskine maruz bırakmaktadır. 31 Aralık 2008 tarihinde değişken faizli finansal varlıklarına uygulanan piyasa faiz oranı % 1 yüksek/düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, ilgili döneme ait net gelir 53,565 TL daha yüksek/düşük olacaktı.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

---

4. Sigorta ve Finansal Riskin Yönetimi (Devamı)

ii. Kur riski

Şirket, döviz cinsinden alacak ve borçların Türk Lirası'na çevrilmesinden dolayı döviz kuru değişimlerinden doğan döviz riskine maruz kalmaktadır. Bu riskler, döviz pozisyonunun analiz edilmesi ile takip edilmekte ve sınırlandırılmaktadır.

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla ABD Doları, TL karşısında %10 oranında değer kazansaydı/kaybetseydi ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, ABD Doları cinsinden alacak ve borçların çevrimi dolayısıyla oluşacak kur farkı karı/zararı sonucu net varlıklar 203,327 TL daha yüksek/düşük olacaktı.

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Euro, TL karşısında %10 oranında değer kazansaydı/kaybetseydi ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, Euro cinsinden alacak ve borçların çevrimi dolayısıyla oluşacak kur farkı karı/zararı sonucu net varlıklar 93,063 TL daha yüksek/düşük olacaktı.

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla CHF, TL karşısında %10 oranında değer kazansaydı/kaybetseydi ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, CHF cinsinden alacak ve borçların çevrimi dolayısıyla oluşacak kur farkı zararı/karısı sonucu net varlıklar 25,988 TL daha düşük/yüksek olacaktı.

iii. Fiyat riski

Şirket'in finansal varlıkları, Şirket'i fiyat riskine maruz bırakmaktadır.

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Şirket'in sabit faizli satılmaya hazır finansal varlıkları piyasa değerinden tutulmaktadır. Piyasa faiz oranları % 1 oranında değişseydi ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, ilgili döneme ait "Finansal varlıkların değerlemesi" hesabı üzerindeki etki 45,212 TL olacaktı.

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Şirket'in makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıkları piyasa değerinden tutulmaktadır. Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıkların piyasa fiyatı % 5 oranında değişseydi ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, net varlıklar üzerindeki etki 790,928 TL olacaktı.

(b) Kredi riski

Finansal varlıkların mülkiyeti, karşı tarafın sözleşmenin şartlarını yerine getirmeme riskini taşır. Şirket'in kredi riski, nakit ve nakit benzerleri ile banka mevduatları, finansal varlıklar, sigortacılık yükümlülüklerindeki reasürans payları, reasürans şirketlerinden alacaklar, sigortalılardan ve aracı kurumlardan olan prim alacaklarından kaynaklanmaktadır. Bu riskler, yönetim tarafından karşı tarafa olan toplam kredi riski olarak görülmektedir.

Şirket kredi ve alacaklar olarak sınıflandırılan finansal varlıklarının ve sigorta faaliyetlerinden kaynaklanan alacaklarının (reasürans alacakları dahil) kredi riskini alınan teminat ve karşı taraf seçiminde uyguladığı prosedürler ile takip etmekte ve sınırlandırmaktadır. Bu alacaklar ile ilgili diğer açıklamalar 12 no'lu dipnotta yapılmıştır.

Şirket'in kredi ve alacak grubu dışında kalan ve kredi riskine tabi finansal varlıkları genellikle devlet iç borçlanma senetleri, Türkiye'de yerleşik banka ve diğer finansal kurumlarda tutulan vadeli ve vadesiz mevduat ile teşkilatlanmış borsalardan olan alacakları temsil etmekte ve bu alacaklar yüksek kredi riskine sahip olarak kabul edilmemektedir.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

4. Sigorta ve Finansal Riskin Yönetimi (Devamı)

(c) Likidite riski

Şirket, sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan yükümlülüklerin karşılanabilmesi için elinde bulunan nakit kaynakları kullanmaktadır. Likidite riski, makul bir maliyet dahilinde, borçların ödenmesi için yeterli nakdin bulunmaması riskidir. Yönetim, söz konusu borçların ödenmesine yetecek tutarda fon bulundurulmasıyla ilgili limitleri belirler.

Aşağıdaki tablo, Şirket'in finansal ve sigorta yükümlülüklerinin bilanço tarihleri itibariyle sözleşmeden kaynaklanan veya beklenen vadelerine kalan sürelerine göre dağılımı göstermektedir. Tabloda gösterilen tutarlar iskonto edilmemiş nakit akımlarıdır:

Sözleşmeden kaynaklanan nakit akımları (iskonto edilmemiş)					
31 Aralık 2008	3 aya kadar	3 ay - 1 yıl	1 yıl - 5 yıl	5 yıldan uzun	Toplam
Sigorta ve reasürans şirketlerine borçlar	1,011,497	-	-	-	1,011,497
Emeklilik faaliyetlerinden borçlar	14,510,662	-	-	-	14,510,662
	15,522,159	-	-	-	15,522,159

Beklenen nakit akımları (iskonto edilmemiş)						
31 Aralık 2008	3 aya kadar	3 ay - 1 yıl	1 yıl - 5 yıl	5 yıldan uzun	Vadesiz	Toplam
Hayat matematik karşılığı - net	774,875	1,859,019	18,398,811	20,713,442	-	41,746,147
Kazanılmamış primler karşılığı-net	143,382	6,926,276	90,473	96,235	-	7,256,366
Muallak hasar karşılığı-net	624,334	379,974	197,159	-	-	1,201,467
	1,542,591	9,165,269	18,686,443	20,809,677	-	50,203,980

Şirket dava konusu muallak hasarların ödenmesinin bir yıldan daha uzun bir sürede gerçekleşeceğini öngörmektedir. Bir yıldan uzun vadeli poliçeler üzerinden hesaplanan kazanılmamış primler karşılığı yukarıdaki tabloda bir yıldan uzun vadeli olarak gösterilmiştir. Muallak hasarlar karşılığı ve kazanılmamış primler karşılığının tamamı bilançoda kısa vadeli olarak, hayat matematik karşılığının ise tamamı bilançoda uzun vadeli olarak sınıflandırılmıştır.

Şirket yukarıda belirtilen yükümlülükleri, aktifinde yer alan finansal varlıklar ve nakit ve nakit benzeri varlıklar ile karşılamayı öngörmektedir.

Finansal araçların makul değeri

Makul değer, finansal araçların, zorunlu bir satış veya tasfiye işlemi dışında gönüllü taraflar arasındaki bir cari işlemde, el değiştirebileceği bir tutar olup, eğer varsa teşkilatlanmış bir piyasada işlem gören fiyatı ile en iyi şekilde belirlenir.

Finansal araçların tahmini makul değerleri, Şirket tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme yöntemleri kullanılarak tespit edilmektedir.

Aşağıdaki yöntem ve varsayımlar, makul değeri belirlenebilen finansal araçların makul değerinin tahmininde kullanılmıştır:

Finansal varlıklar

Yıl sonu kurlarıyla çevrilen dövize dayalı olan bakiyelerin makul değerlerinin, kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir. Nakit ve nakit benzerlerinin makul değerlerinin kısa vadeli olmaları dolayısıyla kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir. Esas faaliyetlerden alacakların kayıtlı değerinin ilgili şüpheli alacak karşılığının düşülmesinden sonra makul değerlerini gösterdiği tahmin edilmektedir. Borsaya kayıtlı olmayan satılmaya hazır finansal varlıkların ise maliyetleri, varsa, değer düşüklüğü çıkarılmış değerleri makul değerleri olarak kabul edilmektedir.

Finansal yükümlülükler

Esas faaliyetlerden borçlar ile diğer parasal borçların kayıtlı değerlerinin makul değerlerine yakın olduğu tahmin edilmektedir.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

4. Sigorta ve Finansal Riskin Yönetimi (Devamı)

Sermaye yönetimi

Şirket'in sermayeyi yönetirken amaçları:

- Hazine Müsteşarlığı'nın gerekli gördüğü sermaye yeterliliği şartlarını yerine getirmek,
- Şirket'in işletmelerin devamlılığı ilkesi çerçevesinde varlığını sürdürmek ve faaliyetlerin devamını sağlayabilmek,

Şirket'in, finansal tabloların hazırlanma tarihi itibarıyla, sermaye yeterliliğinin ölçülmesine ilişkin yönetmelik çerçevesinde hesaplanan 31 Aralık 2008 tarihli asgari gerekli özsermayesi 8,334,190 TL'dir.

5. Bölüm Bilgileri

2.3 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

6. Maddi Duran Varlıklar

6.1 Dönemin tüm amortisman giderleri ile itfa ve tükenme payları: 676,739 TL

6.1.1 Amortisman giderleri 510,966 TL

6.1.2 İtfa ve tükenme payları 165,773 TL

6.2 Amortisman hesaplama yöntemleri ile bu yöntemlerde yapılan değişikliklerin dönemin amortisman giderlerinde meydana getirdiği artış (+) veya azalış (-): Yoktur.

6.3 Cari dönemde duran varlık hareketleri:

6.3.1 Satın alınan, imal veya inşa edilen maddi duran varlıkların maliyeti: 686,565 TL

6.3.2 Satılan veya hurdaya ayrılan maddi duran varlık maliyeti: 400,770 TL

6.3.3 Cari dönemde ortaya çıkan değerleme artışları:

6.3.3.1 Varlık maliyetlerinde (+): Yoktur.

6.3.3.2 Birikmiş amortismanlarda (-): Yoktur.

6.3.4 Yapılmakta olan yatırımların niteliği, toplam tutarı, başlangıç ve bitiş tarihi ve tamamlama derecesi: Yoktur.

Maddi duran varlık hareket tablosu:

	1 Ocak 2008	İlaveler	Çıkışlar	31 Aralık 2008
Maliyet:				
Motorlu taşıtlar	26,974	-	(26,974)	-
Demirbaş ve tesisatlar	1,076,861	438,151	(176,826)	1,338,186
Özel maliyet bedelleri	1,610,715	248,414	(196,970)	1,662,159
Toplam maliyet	2,714,550	686,565	(400,770)	3,000,345
Birikmiş amortisman:				
Motorlu taşıtlar	(17,895)	(3,375)	21,270	-
Demirbaş ve tesisatlar	(693,880)	(205,098)	153,080	(745,898)
Özel maliyet bedelleri	(864,021)	(302,493)	140,317	(1,026,197)
Toplam birikmiş amortisman	(1,575,796)	(510,966)	314,667	(1,772,095)
Net kayıtlı değer	1,138,754			1,228,250

7. Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Yoktur.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

8. Maddi Olmayan Duran Varlıklar

	1 Ocak 2008	İlaveler	Değer Düşüklüğü (*)	31 Aralık 2008
Maliyet:				
Haklar ve yazılımlar	1,996,307	1,382,996	-	3,379,303
Maddi olmayan varlıklara ilişkin avanslar	-	233,860	-	233,860
	1,996,307	1,616,856	-	3,613,163
Birikmiş amortisman:				
Haklar ve yazılımlar	(1,793,516)	(165,773)	(490,463)	(2,449,752)
Net defter değeri	202,791			1,163,411

(*) 2 Aralık 2008 tarihinde alınan Yönetim Kurulu kararı doğrultusunda Fortis Bank A.Ş'nin Şirket'in nihai ana ortağı Fortis Holding'ten ayrılması sebebiyle Fortis Bank A.Ş'den "Teknik Destek Anlaşması" kapsamı altında alınan hizmetlerin alınmayacağı ve buna istinaden; daha önce aktifleştirilmiş olan "E-Sigorta" bireysel emeklilik yazılımının gelecek operasyonlar dâhilinde kullanılmayacağından hareketle giderleştirilmesine karar verilmiştir. Bu kapsamda net defter değeri 490,463 TL olan yazılımın tamamı için değer düşüklüğü karşılığı ayrılmıştır (47.5 no'lu dipnot).

9. İştiraklerdeki Yatırımlar

Yoktur.

10. Reasürans Varlıkları/(Yükümlülükleri)

31 Aralık 2008

Reasürör şirketlere borçlar (19 no'lu dipnot)	(470,458)
Kazanılmamış primler karşılığı reasürör payı (17 no'lu dipnot)	504,340
Muallak tazminat karşılığı reasürör payı (17 no'lu dipnot)	292,951

Reasürans Gelirleri/(Giderleri)

Reasürörlere devredilen primler	(3,328,395)
Reasürörlerden alınan komisyonlar net (32 no'lu dipnot)	1,192,096
Ödenen tazminat reasürör payı	533,223
Kazanılmamış primler karşılığı değişiminde reasürör payı	374,888
Muallak hasar tazminatı değişiminde reasürör payı	175,660

Reasürans sözleşmeleri ile ilgili detaylı açıklamalar 2.14 no'lu dipnotta yapılmıştır.

11. Finansal Varlıklar

11.1 Kuruluşun faaliyetlerine uygun, sunulan kalemlerin alt sınıflamaları:

Riski Şirkete Ait Finansal Varlıklar

	31 Aralık 2008 Şirket portföyü		Toplam
	Bloke	Bloke olmayan	
Satılmaya hazır finansal varlıklar			
Devlet tahvili ve hazine bonusu (*)	11,927,565	-	11,927,565
Eurobond(**)	-	461,199	461,199
Finansal duran varlıklar (***)	-	263,470	263,470
Yatırım fonları	-	58,498	58,498
	11,927,565	783,167	12,710,732

(*) Satılmaya hazır finansal varlıklar portföyünde bulunan devlet tahvili ve hazine bonolarının tamamı borsaya kote ve TL cinsinden olup ortalama vadeleri 5 aydır ve faiz oranları %15.80 ile %16.42 arasında değişmektedir.

(**) Satılmaya hazır finansal varlıklar portföyünde bulunan Eurobond, borsaya kote ve ABD Doları cinsinden olup vadesi 76 aydır ve faiz oranı %7.49'dur.

(***) 11.4 ve 45.2 no'lu dipnotlarda açıklanmıştır.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

11. Finansal Varlıklar (Devamı)

Riski Hayat Poliçesi Sahiplerine Ait Finansal Varlıklar

	31 Aralık 2008 Sigortalı portföyü		Toplam
	Bloke	Bloke olmayan	
Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar:			
Eurobond (*)	10,185,919	-	10,185,919
Devlet tahvili ve hazine bonosu (**)	5,226,806	-	5,226,806
Özel sektör tahvili (***)	405,830	-	405,830
	15,818,555		15,818,555
Vadeli mevduat (****)	14,182,672	-	14,182,672
Toplam	30,001,227	-	30,001,227

(*) Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar portföyünde bulunan Eurobondların tamamı borsaya kote olup ortalama vadeleri ve faiz oranları aşağıda yer almaktadır:

Döviz cinsi	Ortalama vade	Yıllık faiz oranı (%)
ABD Doları	36 ay	5.85 - 9.99
Euro	23 ay	6.42 - 7.49

(**) Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar portföyünde bulunan devlet tahvili ve hazine bonolarının tamamı borsaya kote olup ortalama vadeleri ve faiz oranları aşağıda yer almaktadır:

Döviz cinsi	Ortalama vade	Yıllık faiz oranı (%)
TL	6 ay	16.92 - 19.68
ABD Doları	21 ay	3.96
Euro	21 ay	6.94 - 7.49

(***) Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar portföyünde bulunan özel sektör tahvilinin vadesi 1 aydan kısadır.

(****) Riski hayat poliçesi sahiplerine ait TL, EUR ve USD cinsinden olan vadeli mevduatın ağırlıklı faiz oranları sırasıyla %22, %8 ve %7 olup ortalama vadeleri 1 aydan kısadır.

	31 Aralık 2008
Kredi ve alacaklar (12 no'lu dipnot)	9,807,351
Toplam	9,807,351

11.2 Yıl içinde ihraç edilen hisse senedi dışındaki menkul kıymetler: Yoktur.

11.3 Yıl içinde itfa edilen borçlanmayı temsil eden menkul kıymetler: Yoktur.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

11.4 Bilançoda maliyet bedeli üzerinden gösterilmiş menkul kıymetlerin ve finansal duran varlıkların borsa rayiçlerine göre, borsa rayiçleri üzerinden gösterilmiş menkul kıymetlerin ve finansal duran varlıkların maliyet bedellerine göre değerlerini gösteren bilgi:

Menkul kıymetler

Riskli şirkete ait menkul kıymetler	31 Aralık 2008		
	Maliyet Değeri	Kayıtlı Değer	Makul Değer
Devlet tahvili ve hazine bonusu 11,927,565	10,745,416	11,927,565	
Eurobond	482,626	461,199	461,199
Yatırım fonları	58,480	58,498	58,498
	11,286,522	12,447,262	

Riskli hayat poliçesi sahiplerine ait menkul kıymetler	31 Aralık 2008		
	Maliyet Değeri	Kayıtlı Değer	Makul Değer
Devlet tahvili ve hazine bonusu	5,047,443	5,226,806	5,226,806
Eurobond	10,390,388	10,185,919	
Özel sektör tahvili	10,185,919		
	378,634	405,830	405,830
	15,816,465	15,818,555	
	15,818,555		
Vadeli mevduat	14,151,961	14,182,672	
	14,182,672		
Toplam	29,968,426	30,001,227	

Finansal Duran Varlıklar	31 Aralık 2008		
	Endekslenmiş Maliyet	Kayıtlı Değer	Makul Değer
Emeklilik Gözetim Merkezi (1)	263,223	263,223	-
Fortis Yatırım Menkul Değerler A.Ş. (1)	145	145	-
3D Güvenlik ve Organizasyon Tic. A.Ş. (1)	100	100	-
Fortis Finansal Kiralama A.Ş. (1)	2	2	-
Toplam	263,470	263,470	-

(1) Söz konusu iştiraklerdeki yatırımlar, aktif işlem gören bir piyasada belirlenmiş piyasa fiyatları bulunmadığından maliyetlerinden taşınmaktadır.

11.5 Menkul kıymetler ve bağlı menkul kıymetler grubu içinde yer alıp işletmenin ortakları, iştirakleri ve bağlı ortaklıklar tarafından çıkarılmış bulunan menkul kıymet tutarları ve bunları çıkaran ortaklıklar: Yoktur.

11.6 Finansal varlıklarda son üç yılda meydana gelen değer artışları: Yoktur.

11.7 - 11.9 Finansal varlıklara ilişkin diğer açıklamalar

Satılmaya hazır finansal varlıklardan cari dönem içinde elde edilen faiz ve satış gelirleri toplamda 1,723,470 TL olup gelir tablosunda yatırım gelirleri altında muhasebeleştirilmiştir. Dönem sonu itibariyle gerçekleşmeyen makul değer farkları 9,590 TL olup özsermayede ilgili hesap kalemi altında kayıtlara yansıtılmıştır (15 no'lu dipnot).

Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar cari dönem içinde elde edilen faiz geliri, satış geliri ve makul değer farkları toplamda 3,059,495 TL olup gelir tablosunda hayat branşı yatırım gelirleri altında muhasebeleştirilmiştir.

Finansal varlıkların vade analizi:

Vadesiz	31 Aralık 2008					Toplam
	0 - 3 ay	3 - 6 ay	6 ay - 1 yıl	1 - 3 yıl	3 yıldan uzun	
Devlet tahvili ve						

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

hazine bonusu		4,598,395	1,902,836	7,060,436	3,592,704	-	17,154,371
Vadeli mevduat	-	14,182,672	-	-	-	-	14,182,672
Eurobond	-	-	-	-	6,593,094	4,054,024	-
Özel sektör tahvili	10,647,118	405,830	-	-	-	-	405,830
İştirakler	263,470	-	-	-	-	-	263,470
Yatırım Fonları	58,498	-	-	-	-	-	58,498
Toplam	321,968	19,186,897	1,902,836	7,060,436	10,185,798	4,054,024	
	42,711,959						

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

11.7 - 11.9 Finansal varlıklara ilişkin diğer açıklamalar (Devamı)

Yabancı para menkul kıymetler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2008			Tutar TL
	Döviz Cinsi	Döviz Tutarı	Kur	
<i>Riski Şirkete Ait Finansal Varlıklar</i>	ABD Doları	304,966	1.5123	461,199
				461,199
<i>Riski Hayat Poliçesi Sahiplerine Ait Finansal Varlıklar</i>	ABD Doları	15,072,544	1.5219	22,938,906
	Euro	2,230,009	2.1408	4,774,002
				27,712,908
Toplam				28,174,107

12. Krediler ve Alacaklar

12.1 Alacakların, ticari müşterilerden olan alacaklar, ilgili taraflardan olan alacaklar, peşin ödemeler için (gelecek aylara, yıllara ait ödemeler) ve diğerleri biçiminde sınıflanması:

31 Aralık 2008

Emeklilik faaliyetlerinden alacaklar	7,366,708
Sigortalılardan alacaklar	1,810,408
Sigortalılara krediler (İkrazlar)	981,175
Sigortacılık ve emeklilik faaliyetlerinden alacaklar	10,158,291
Esas faaliyetlerden kaynaklanan şüpheli alacaklar	29,922
Esas faaliyetlerden alacaklar - brüt	10,188,213
Sigortacılık faaliyetlerinden alacaklar karşılığı	(350,940)
Esas faaliyetlerden kaynaklanan şüpheli alacaklar karşılığı	(29,922)
Vadesi gelmiş bulunan ve henüz vadesi gelmeyen alacaklar için ayrılan şüpheli alacak tutarları	(380,862)
Esas faaliyetlerden alacaklar - net	9,807,351

12.2 İşletmenin ortaklar, iştirakler ve bağlı ortaklıklarla olan alacak - borç ilişkisi:

İlişkili taraflar ile olan işlem ve bakiyeler 45 no'lu dipnotta detay olarak açıklanmıştır.

12.3 Alacaklar için alınmış olan ipotek ve diğer teminatların toplam tutarı:

31 Aralık 2008

Alınan teminat mektupları	47,320
Nakit	32,351
Alınan ipotek senetleri	29,500
Toplam	109,171

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

12.4 Yabancı paralarla temsil edilen ve kur garantisi olmayan alacak ve borçlar ile aktifte mevcut yabancı paraların ayrı ayrı tutarları ve TL'ye dönüştürme kurları:

	31 Aralık 2008			Tutar TL
	Döviz Cinsi	Döviz Tutarı	Kur	
Kredi ve Alacaklar				
Dövizli Prim Alacağı	ABD Doları	169,933	1.5123	256,990
	Euro	29,235	2,1408	62,586
	CHF	8,985	1,4300	12,849
				332,425
Dövizli İkrarlar	ABD Doları	489,782	1.5123	740,697
	Euro	99,394	2.1408	212,783
				953,480

12.5 - 12.7 Krediler ve alacaklara ilişkin diğer açıklamalar:

Sigortacılık faaliyetlerinden alacakların yaşlandırması aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2008
3 aya kadar	1,810,408
Toplam	1,810,408

Şirket'in vadesini geçmiş ama şüpheli hale gelmemiş sigortalılardan ve acentelerden alacakları bulunmamaktadır.

Sigortacılık faaliyetlerinden alacaklar karşılığı hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2008
Dönem başı - 1 Ocak	1,180,492
Dönem içindeki çıkışlar	(829,552)
Dönem sonu - 31 Aralık	350,940

13. Türev Finansal Araçlar

Yoktur.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

14. Nakit ve Nakit Benzerleri

31 Aralık 2008 tarihinde sona eren yıla ait nakit akış tablosuna esas teşkil eden nakit ve nakit benzerleri 2.12 no'lu dipnotta açıklanmış olup Şirket'in banka mevduatlarının detayı aşağıda yer almaktadır:

	31 Aralık 2008
Kasa	5,217
Banka mevduatları	23,108,352
Diğer nakit ve nakit benzeri varlıklar (kredi kartı)	7,840,405
Toplam	30,953,974
Yabancı para mevduatlar	
- vadesiz mevduatlar	47,953
- vadeli mevduatlar	1,351,887
	1,399,840
TL mevduatlar	
- vadesiz mevduatlar	424,318
- vadeli mevduatlar	21,064,992
	21,489,310
Faiz tahakkuku	219,202
Toplam (2.12 no'lu dipnot)	23,108,352

Şirket'in 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla 3,243,653 TL tutarında vadeli mevduatı Hazine Müsteşarlığı lehine blokedir (43 no'lu dipnot).

Vadeli mevduatların ağırlıklı ortalama faiz oranları:

	Yıllık faiz oranı (%)
TL	21.5
ABD Doları	6.75
Euro	8.00
CHF	0.90

Yabancı para vadeli ve vadesiz mevduatlar:

	Yabancı para		TL	
	Vadeli	Vadesiz	Vadeli	Vadesiz
ABD Doları	279,803	28,555	423,147	43,184
Euro	333,571	2,212	714,108	4,736
CHF	150,092	23	214,632	33
Toplam			1,351,887	47,953

15. Sermaye

Yasal Yedekler:

Kanuni defterlerdeki birikmiş karlar, aşağıda belirtilen kanuni yedeklerle ilgili hüküm haricinde dağıtılabilmektedirler. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş/çıkarılmış sermayesinin %20'sine ulaşılıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş/çıkarılmış sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş/çıkarılmış sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir. Yasal yedekler 2008 yılı içerisinde hareket görmemiştir.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

15. Sermaye (Devamı)

Finansal Varlıkların Değerlemesi:

Satılmaya hazır finansal varlıkların makul değerlerindeki değişikliklerden kaynaklanan gerçekleşmemiş kar ve zararlar özsermaye içinde "Finansal Varlıkların Değerlemesi" altında muhasebeleştirilir.

Finansal varlıkların değerlemesinin dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2008
Dönem başı - 1 Ocak	55,589
Satılan veya itfa olan finansal varlıklardan kaynaklanan çıkışlar	(51,921)
Makul değer artışı	14,583
Dönem sonu - 31 Aralık	18,251

Dönem başı ve dönem sonunda bulunan hisse senetlerinin hareketleri aşağıdaki gibidir:

Hisse Senedi Tipi	1 Ocak 2008		Yeni çıkarılan		31 Aralık 2008	
	Adet	Nominal TL	Adet	Nominal TL	Adet	Nominal TL
Ödenmiş Nama yazılı 51,100,000	37,700,000	37,700,000	13,400,000	13,400,000	51,100,000	
Ödenmemiş Nama yazılı	-	-	-	-	-	-
Toplam	37,700,000	37,700,000	13,400,000	13,400,000	51,100,000	

Dönem içerisinde arttırılan sermayeye ilişkin bilgiler 2.13 no'lu dipnotta yer almaktadır.

16. Diğer Yedekler ve İsteğe Bağlı Katılımın Sermaye Bileşeni

Özsermaye içerisinde yer alan diğer yedekler ile ilgili bilgi 15 no'lu dipnotta yer almaktadır.

17. Sigorta Borçları ve Reasürans Varlıkları

17.1 Şirketin hayat ve hayat dışı dallar için tesis etmesi gereken teminat tutarları ile varlıklar itibariyle hayat ve hayat dışı dallara göre tesis edilmiş teminat tutarları:

31 Aralık 2008

Hayat dalları için tesis edilmesi gereken teminat tutarı	42,468,699
Hayat dalları için tesis edilen teminat tutarı (*)	44,693,457
Hayat dışı dallar için tesis edilmesi gereken teminat tutarı	553,452
Hayat dışı dallar için tesis edilen teminat tutarı (*)	582,077

(*) Sigortacılık Kanunu'na istinaden çıkarılan ve 7 Ağustos 2007 tarih ve 26606 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Mali Bünyelerine İlişkin Yönetmeliğinin 4. maddesi gereğince, sigorta şirketleri ile hayat ve ferdi kaza branşında faaliyet gösteren emeklilik şirketleri, sermaye yeterliliği hesabı sırasında bulunan gerekli özsermaye miktarının üçte birine denk düşen Minimum Garanti Fonu tutarını sermaye yeterliliği hesabı döneminde teminat olarak tesis etmekle yükümlü kılınmıştır.

17.2 Şirketin hayat poliçe adetleri ile dönem içinde giren, ayrılan hayat ve mevcut hayat sigortalıların adet ve matematik karşılıkları:

31 Aralık 2008

	Adet	Matematik karşılık
Giren	137,302	12,168,172
Ayrılan	65,912	3,774,471

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

**31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

---

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla mevcut	204,475	42,323,551
--	----------------	-------------------

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

17.3 Hayat dışı sigortalara dallar itibariyle verilen sigorta teminatı tutarı: 4 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

17.4 Şirketin kurduğu emeklilik yatırım fonları ve birim fiyatları:

Fon Adı	31 Aralık 2008 Birim Fiyatı
Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Fonu	0.024329
Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş. Para Piyasası Likit Kamu Fonu	0.022126
Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Döviz Cinsinden Yatırım Araçları Fonu	0.015572
Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş. Büyüme Amaçlı Hisse Senedi Fonu (*)	0.015054
Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş. Esnek Fonu	0.017563
Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Döviz Cinsi Kamu Borçlanma Araçları Fonu	0.013645
Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş. Para Piyasası Emanet Likit Karma Fonu	0.018550
Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gruplara Yönelik Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Fonu (**)	0.011214
(*) 25 Mart 2008 tarihinde alınan yönetim kurulu kararı doğrultusunda "Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş. İhtisaslaşmış İMKB Ulusal 30 Endeks Emeklilik Yatırım Fon"u unvanının; Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş. Büyüme Amaçlı Hisse Senedi Fonu" olarak değiştirilmiştir.	
(**) 20 Haziran 2007 tarihinde alınan yönetim kurulu kararıyla kurulan "Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gruplara Yönelik Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu"7 Mayıs 2008 tarihinde halka arz olunmuştur.	

17.5 Portföydeki katılım belgeleri ve dolaşımdaki katılım belgeleri adet ve tutar:

31 Aralık 2008

Fon Adı	Adet	Tutarı
Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Fonu	5,451,961,147	
	132,642,487	
Para Piyasası Likit Kamu Fonu	2,977,113,289	
	65,871,664	
Gelir Amaçlı Döviz Cinsinden Yatırım Araçları Fonu	485,363,944	7,558,028
Büyüme Amaçlı Hisse Senedi Fonu	687,719,825	10,352,961
Esnek Fon	434,602,215	7,632,798
Gelir Amaçlı Döviz Cinsinden Kamu Borçlanma Araçları Fonu	808,838,602	11,036,958
Para Piyasası Emanet Likit Karma Fonu	170,110,344	3,155,540
Toplam	11,015,709,366	238,250,436

Portföydeki (Dolaşımda Olmayan) Katılım Belgeleri

Fon Ünvanı	Adet	Fon Toplam Değeri	Fon Fiyatı
Gruplara Yönelik Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	40,000,000	448,563	0.011214

17.6 Dönem içinde giren, ayrılan, iptal edilen ve mevcut bireysel emeklilik ve grup emeklilik katılımcılarının adet ve portföy tutarları:

Bireysel Emeklilik	31 Aralık 2008	
	Adet	Portföy tutarı
Giren	30,495	76,997,605
Ayrılan	19,049	46,241,311
Mevcut	82,278	220,011,428
Grup Emeklilik		
Giren	2,128	1,706,974
Ayrılan	1,138	3,318,418
Mevcut	6,000	18,239,008

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

**31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

Toplam mevcut (47.5 no'lu dipnot)	88,278	238,250,436
---	---------------	--------------------

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

17.7 Kar paylı hayat sigortalarında kar payının hesaplanmasında kullanılan değerlendirme yöntemleri:

Portföye alınan varlıklar alış fiyatlarıyla kayıtlara alınmaktadır. Yabancı para cinsinden varlıkların alış fiyatı alım günündeki TCMB efektif satış kurundan TL'ye çevrilmektedir. Borsada işlem gören varlıklar değerlendirme gününde borsada oluşan en son seans ağırlıklı ortalama fiyatlarından değerlendirilmektedir. Değerleme gününde borsada işlem görmeyen hisse senetleri son işlem tarihindeki borsa fiyatıyla, borçlanma araçları ise son işlem tarihindeki borsa fiyatının iç verim esasına göre değerlendirme gününe getirilmesi suretiyle değerlendirilmektedir. Yabancı para birimine dayalı para ve sermaye piyasası araçları, değerlendirme gününde ilgili borsalarda oluşan en son fiyatların ilgili oldukları yabancı paranın TCMB efektif satış kuru ile çarpılması suretiyle fon portföyünde bulunan yatırım fonu katılma belgeleri açıklanan günlük fiyatları ile değerlendirilmektedir.

17.8 Dönem içinde yeni giren bireysel emeklilik katılımcılarının adet ile brüt ve net katılım paylarının bireysel ve kurumsal olarak dağılımları:

1 Ocak - 31 Aralık 2008

	Adet	Brüt katılım payı	Net katılım payı
Bireysel	25,688	26,283,508	25,178,889
Kurumsal	1,986	1,339,199	1,334,097
Toplam	27,674	27,622,707	26,512,986

17.9 Dönem içinde başka şirketten gelen bireysel emeklilik katılımcılarının adet ile brüt ve net katılım paylarının bireysel ve kurumsal olarak dağılımları:

1 Ocak - 31 Aralık 2008

	Adet	Brüt katılım payı	Net katılım payı
Bireysel	4,807	52,109,848	52,049,208
Kurumsal	142	470,344	470,189
Toplam	4,949	52,580,192	52,519,397

17.10 Dönem içinde şirketin hayat portföyünden bireysel emekliliğe geçen bireysel emeklilik katılımcılarının adet ile brüt ve net katılım paylarının bireysel ve kurumsal olarak dağılımları:

Yoktur.

17.11 Dönem içinde şirketin portföyünden ayrılan başka şirkete geçen veya başka şirkete geçmeyen her ikisi birlikte bireysel emeklilik katılımcılarının adet ile brüt ve net katılım paylarının bireysel ve kurumsal olarak dağılımları:

1 Ocak - 31 Aralık 2008

	Adet	Brüt katılım payı	Net katılım payı
Bireysel	19,049	42,573,025	40,527,340
Kurumsal	1,138	2,874,783	2,859,114
Toplam	20,187	45,447,808	43,386,454

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

17.12 Dönem içinde yeni giren hayat sigortalıların adet ile brüt ve net prim tutarları ferdi ve grup olarak dağılımları:

1 Ocak - 31 Aralık 2008

	Adet	Brüt prim tutarı	Net prim tutarı
Bireysel	125,318	17,999,946	17,856,247
Grup	11,984	924,667	924,559
Toplam	137,302	18,924,613	18,780,806

17.13 Dönem içinde portföyden ayrılan hayat sigortalıların adet ile brüt ve net prim tutarları matematik karşılıklarının tutarlarının ferdi ve grup olarak dağılımları:

1 Ocak - 31 Aralık 2008

	Adet	Brüt prim	Net prim tutarı	Matematik karşılık
Bireysel	59,891	9,377,871	8,658,110	3,774,471
Grup	6,021	457,976	424,215	-
Toplam	65,912	9,835,847	9,082,325	3,774,471

17.14 Dönem içinde hayat sigortalılarına kar payı dağıtım oranı:

1 Ocak - 31 Aralık 2008

	Ray Fonu	Doğan Emeklilik Fonu	İdeal Hayat Fonu
USD	%4.2	%4.3	%4.6
EURO	%4.0	%4.0	%4.6
TL	%18.1	%18.1	%17.5

17.15 - 17.19 Sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan yükümlülükler ile ilgili diğer gerekli açıklamalar:

Muallak hasar karşılığı:

	2008		
	Brüt	Reasürans payı	Net
Dönem başı - 1 Ocak	820,836	(117,291)	703,545
Ödenen hasar	(231,845)	39,592	(192,253)
Artış/(azalış)			
- Cari dönem muallak hasarları	710,798	(215,252)	495,546
- Geçmiş yıllar muallak hasarları	(40,313)	-	(40,313)
Dönem sonu rapor edilen muallak hasarları - 31 Aralık	1,259,476	(292,951)	966,525
Gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş hasarlar (*)	188,725	-	188,725
Aktüeryal zincirleme merdiven metoduna göre hesaplanan ilave karşılık (*)	46,217	-	46,217
Toplam	1,494,418	(292,951)	1,201,467

(*) Söz konusu karşılıklar net olarak hesaplanmaktadır.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

17.15 - 17.19 Sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan yükümlülükler ile ilgili diğer gerekli açıklamalar (Devamı):

Kazanılmamış primler karşılığı:

	2008		Net
	Brüt	Reasürans payı	
Dönem başı - 1 Ocak	2,088,318	(129,452)	1,958,866
Net değişim	5,672,388	(374,888)	5,297,500
Dönem sonu - 31 Aralık	7,760,706	(504,340)	7,256,366

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla ertelenmiş komisyon giderleri ve gelirleri sırasıyla 3,136,891 TL ve 202,530 TL olup bilançoda gelecek aylara ait giderler ve gelecek aylara ait gelirler hesap kalemleri altında yer almaktadır.

Matematik karşılıklar

31 Aralık 2008

Hayat matematik karşılığı - birikimli poliçeler	26,292,179
Yatırım riski hayat sigortası poliçe sahiplerine ait poliçeler için ayrılan karşılık (Kar payı karşılığı)	2,566,791
Hayat matematik karşılığı - birikimli poliçeler	28,858,970
Hayat matematik karşılığı - birikimsiz poliçeler	13,464,581
Toplam hayat matematik karşılıkları - brüt	42,323,551
Toplam hayat matematik karşılıkları - reasürans payı	(577,404)
Toplam hayat matematik karşılıkları - brüt	41,746,147

Hayat matematik karşılığı:

2008

Dönem başı - 1 Ocak	33,930,577
Birikimli portföyü için alınan primler	4,408,733
Portföy kur farkı geliri	4,947,371
Portföy yatırım geliri	2,946,160
Komisyon-şarjman ve risk primleri	(495,252)
İstira ve vade gelimi ödemeleri	(6,091,192)
Birikimsiz portföy matematik karşılık girişleri	6,820,173
Birikimsiz portföy matematik karşılık çıkışları	(1,213,546)
Birikimsiz poliçelerin matematik karşılığındaki diğer değişimler	(2,929,473)

Dönem sonu - 31 Aralık **42,323,551**

Hayat matematik karşılığı reasürans payı (-) (577,404)

Dönem sonu - 31 Aralık - net **41,746,147**

Yabancı para ile ifade edilen net teknik karşılıklar aşağıdaki gibidir:

Muallak Hasar Karşılığı:

	31 Aralık 2008			Tutar TL
	Döviz Cinsi	Döviz Tutarı	Kur	
ABD Doları	132,466	1.5219	201,600	
Euro	7,856	2.1543	16,924	
			218,524	

Hayat Matematik Karşılığı:

	31 Aralık 2008			Tutar TL
	Döviz Cinsi	Döviz Tutarı	Kur	
ABD Doları	14,860,629	1.5219	22,616,391	
Euro	2,231,714	2.1543	4,807,781	
CHF	332,055	1.4414	478,624	
JPY	284,754	0.0169	4,812	
GBP	1,576	2.2072	3,479	
			27,911,087	

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

17.15 - 17.19 Sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan yükümlülükler ile ilgili diğer gerekli açıklamalar (Devamı):

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla hasar gelişim tablosu:

Şirket Teknik Karşılıklar Yönetmeliği'ne uygun olarak hasar gelişim tablosunu ödenen hasarları dikkate alarak takip etmektedir.

Kaza yılı	1 Ocak 2003- 31 Aralık 2003	1 Ocak 2004 - 31 Aralık 2004	1 Ocak 2005 - 31 Aralık 2005	1 Ocak 2006 - 31 Aralık 2006	1 Ocak 2007 - 31 Aralık 2007	1 Ocak 2008 - 31 Aralık 2008	Toplam Ödenen Net Hasar
Kaza döneminde yapılan ödeme	2,371,574 35,720,874	3,443,864	5,397,887	8,962,969	8,140,926	7,403,654	
1 yıl sonra	73,681	217,570	488,806	347,267	412,838	-	1,540,162
2 yıl sonra	198	38,528	60,017	1,732	-	-	100,475
3 yıl sonra	3,736	49,032	2,811	-	-	-	55,579
4 yıl sonra	-	137	-	-	-	-	137
5 yıl sonra	-	-	-	-	-	-	-
Toplam ödenen net hasar	2,449,189 37,417,227	3,749,131	5,949,521	9,311,968	8,553,764	7,403,654	

Teknik Karşılıklar Yönetmeliği uyarınca, Şirket'in branş bazında ayırdığı cari hesap dönemi muallak hasar ve tazminat karşılığı tutarı, Hazine Müsteşarlığı tarafından belirlenen aktüeryal zincirleme merdiven metodu ile branş bazında bulunan tutar karşılaştırılmış ve Ferdi Kaza branşında 46,217 TL ilave muallak hasar karşılığı ayrılmıştır.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

18. Yatırım Anlaşması Yükümlülükleri

Yoktur.

19. Ticari ve Diğer Borçlar, Ertelenmiş Gelirler

31 Aralık 2008

Emeklilik faaliyetlerinden borçlar (47.5 no'lu dipnot)	14,510,662
Diğer çeşitli borçlar (47.1 no'lu dipnot)	1,671,366
Araçlara borçlar	536,133
Reasürörlere borçlar	470,458
Ertelenmiş komisyon gelirleri (17.15 no'lu dipnot)	202,530
Alınan depozito ve teminatlar	32,351
Sigortalılara borçlar	4,906
Diğer	45,239

Toplam

17,473,645

İlişkili taraf bakiyeleri 45 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

Yabancı para ile ifade edilen borçlar aşağıdaki gibidir:

Borçlar	31 Aralık 2008			Tutar TL
	Döviz Cinsi	Döviz Tutarı	Kur	
ABD Doları		29,368	1.5123	44,413
Euro		9,088	2.1408	19,456
CHF		7,431	1,4300	10,626
				74,495

20. Krediler

Yoktur.

21. Ertelenmiş Gelir Vergisi

Şirket ertelenen gelir vergisi varlık ve yükümlülüklerini, bilanço kalemlerinde bu finansal tablolar ve Vergi Usul Kanunu arasındaki farklı değerlendirmelerin sonucunda ortaya çıkan geçici farkların etkilerini dikkate alarak hesaplamaktadır.

İleriki dönemlerde gerçekleşecek geçici farklar üzerinden yükümlülük metoduna göre hesaplanan ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri için uygulanan oran %20'dir.

Ertelenen vergi varlığı gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle indirilebilir geçici farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla finansal tablolara alınır. Şirket, gelecekteki dönemlerde faydalanabileceği mali zararlardan ve bilançodaki geçici farklardan doğan ertelenen vergi varlıklarını, bu varlıkların gelecekteki kullanımlarının kuvvetle muhtemel olmaması nedeniyle kayıtlarına almamıştır.

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla birikmiş geçici farklar ve ertelenen vergi yükümlülüklerinin yürürlükteki vergi oranları kullanılarak hazırlanan dökümü aşağıdaki gibidir:

	Toplam geçici farklar 31 Aralık 2008	Ertelenen vergi yükümlülükleri 31 Aralık 2008
Ertelenen vergi yükümlülüğü		
Sabit kıymetler	203,220	(40,644)
Toplam ertelenen vergi yükümlülükleri	203,220	(40,644)

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

21. Ertelenmiş Gelir Vergisi (Devamı)

Ertelenen vergi yükümlülüğünün dönem içindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	2008
Dönem başı - 1 Ocak	(59,598)
Ertelenen vergi geliri	18,954
Dönem sonu - 31 Aralık	(40,644)
<p>Şirket, 31,961,537 TL tutarındaki mali zarara karşılık, 6,392,307 TL tutarındaki ertelenmiş vergi varlığını kayıtlara yansıtmamıştır. Ertelenmiş vergi varlığı hesaplanmamış mahsup edilebilir mali zararların vade dağılımı aşağıdaki gibidir:</p>	
2009	10,917,584
2010	3,739,466
2011	5,331,247
2012	7,583,814
2013	4,389,426
Toplam (2. 18 no'lu dipnot)	31,961,537

22. Emeklilik Sosyal Yardım Yükümlülükleri

	2008
Kıdem tazminatı karşılığı	49,538
	49,538

Türk İş Kanunu'na göre, Şirket bir senesini doldurmuş olan ve Şirket'le ilişkisi kesilen veya emekli olan 25 hizmet (kadınlarda 20) yılını dolduran ve emekliliğini kazanan (kadınlar için 58 yaşında, erkekler için 60 yaşında), askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir. 23 Mayıs 2002 tarihindeki mevzuat değişikliğinden sonra emeklilikten önceki hizmet süresine ilişkin bazı geçiş süreci maddeleri çıkartılmıştır.

Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş kadardır ve bu tutar 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla 2,173.19 TL ile sınırlandırılmıştır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gereken muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

TMS 19, Şirket'in kıdem tazminatı karşılığını tahmin etmek için aktüer değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıda yer alan aktüer öngörüler kullanılmıştır:

	31 Aralık 2008
İskonto oranı (%)	6.26
Emeklilik olasılığının tahmini için devir hızı oranı (%)	60
Finansal Danışman Kadrosu	83
Emeklilik olasılığının tahmini için devir hızı oranı (%)	83
Finansal Danışman Harici Kadro	83

Temel varsayım, her yıllık hizmet için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranı gösterir. Şirket'in kıdem tazminatı karşılığı, kıdem tazminatı tavanı her altı ayda bir ayarlandığı için, 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren geçerli olan 2,260.05 TL üzerinden hesaplanmaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2008
Dönem başı - 1 Ocak	33,172
Dönem içinde ödenen (33 no'lu dipnot)	(95,565)
Cari dönemde ayrılan karşılık tutarı	111,931
Dönem sonu - 31 Aralık	49,538

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

23. Diğer Yükümlülükler ve Masraf Karşılıkları

Pasifte yer almayan taahhütler 43 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

Alınan garanti ve teminatlar 12.3 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

Bilançoda maliyet giderleri karşılığında sınıflandırılan karşılıkların detayı aşağıda yer almaktadır:

	31 Aralık 2008
Personel primleri karşılığı	1,292,390
Masraf karşılıkları	494,222
Satış prim karşılığı	277,139
Kullanılmayan izin karşılığı	260,689
Fortis grup hayat poliçesi kara iştirak karşılığı	108,388
Satış kampanyası karşılığı	97,000
Bağımsız denetim ücreti karşılığı	50,502
Dava karşılıkları	48,828
Diğer	84,993
Toplam	2,714,151

24. Net Sigorta Prim Geliri

Yazılan primlerin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2008		Net
	Brüt	Reasürans payı	
Hayat	23,017,459	(3,030,806)	
	19,986,653		
Kaza	5,628,099	(297,589)	5,330,510
Toplam prim geliri	28,645,558	(3,328,395)	
	25,317,163		

25. Aidat (Ücret) Gelirleri

	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Fon işletim gelirleri	4,615,308
Yönetim gider kesintisi geliri	4,305,224
Giriş aidatı gelirleri	4,168,890
Toplam	13,089,422

26. Yatırım Gelirleri

Riski Şirkete Ait Finansal Varlıklar

	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Satılmaya hazır finansal varlıklar	
Faiz geliri	1,811,685
Net satış geliri	23,364
Nakit ve nakit benzerleri	
Faiz geliri	3,642,299
İkrazlar	
Faiz geliri	66,954
Diğer gelirler	50,660
Toplam	5,594,962

Riski Hayat Poliçesi Sahiplerine Ait Finansal Varlıklar

Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar	
Faiz geliri	3,730,286
Net satış geliri	26,210
Makul değer farkı gideri	(697,001)
Nakit ve nakit benzerleri	
Faiz geliri	4,618,446
Toplam	7,677,941

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

Riski hayat poliçesi sahiplerine ait finansal varlıklara ilişkin gelirler, hayat branşı yatırım gelir giderleri altında muhasebeleştirilmekte olup 6,302,349 TL tutarında net kambiyo karı içermektedir.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

27. Finansal Varlıkların Net Tahakkuk Gelirleri

Satılmaya hazır finansal varlıklardan elde edilen gerçekleşen kazanç ve kayıplara ilişkin bilgiler 11 ve 15 no'lu dipnotlarda açıklanmıştır.

28. Makul Değer Farkı Gelir Tablosuna Yansıtılan Aktifler

Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan aktiflere ilişkin gelir ve giderlerle ilgili bilgiler 26 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

29. Sigorta Hak ve Talepleri

17 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

30. Yatırım Anlaşması Hakları

Yoktur.

31. Zaruri Diğer Giderler

**1 Ocak -
31 Aralık 2008**

Teknik bölüm altında sınıflandırılan faaliyet giderleri - hayat dışı	1,342,402
Teknik bölüm altında sınıflandırılan faaliyet giderleri - hayat	9,572,492
Teknik bölüm altında sınıflandırılan faaliyet giderleri - bireysel emeklilik	22,442,946

Toplam (32 no'lu dipnot) 33,357,840

32. Gider Çeşitleri

Personel giderleri	16,294,678
Üretim komisyonu giderleri	9,990,610
Kira giderleri	1,094,049
Teknik destek giderleri	848,735
Haberleşme ve iletişim giderleri	803,387
Reklam ve pazarlama giderleri	782,618
Danışmanlık giderleri	743,276
Vergi, resim ve harç giderleri	572,668
Ofis malzeme giderleri	563,417
Seyahat giderleri	471,153
Bakım ve onarım giderleri	371,067
Diğer giderler	2,014,278
Reasürans komisyon geliri	(1,192,096)

Toplam (31 no'lu dipnot) 33,357,840

33. Çalışanlara Sağlanan Fayda Giderleri

Maaş ödemesi	8,529,449
Sosyal güvenlik kesintileri	1,808,443
Prim ödemesi	3,594,308
Personel yemek ve servis ücretleri	997,898
Özel sigorta ve emeklilik aidatları	689,685
Kıdem tazminatı (22 no'lu dipnot)	95,565
İhbar tazminatı	56,870
İzin tazminatı	40,297
Diğer	482,163

Toplam (32 no'lu dipnot) 16,294,678

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

33. Çalışanlara Sağlanan Fayda Giderleri (Devamı)

Yönetim kurulu başkan ve üyeleriyle genel müdür, genel koordinatör, genel müdür yardımcıları gibi üst yöneticilere cari dönemde sağlanan ücret ve benzeri menfaatlerin toplam tutarı 1.6 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

Şirket'in hisse bazlı ödeme işlemi bulunmamaktadır.

34. Finansal Maliyetler

34.1 Dönemin tüm finansman giderleri: Yoktur.

- 34.1.1 Üretim maliyetine verilenler: Yoktur.
- 34.1.2 Sabit varlıkların maliyetine verilenler: Yoktur.
- 34.1.3 Doğrudan gider yazılanlar: Yoktur.

34.2 Dönemin finansman giderlerinden ortaklar, bağlı ortaklık ve iştiraklerle ilgili kısmı (Toplam tutar içindeki payları %20'yi aşanlar ayrıca gösterilecektir.): Yoktur.

34.3 Ortaklar, bağlı ortaklık ve iştiraklerle yapılan satış ve alışlar (Toplam tutar içindeki payları % 20'yi aşanlar ayrıca gösterilecektir.): 45 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

34.4 Ortaklar bağlı ortaklık ve iştiraklerden alınan ve bunlara ödenen faiz, kira ve benzerleri (Toplam tutar içindeki payları % 20'yi aşanlar ayrıca gösterilecektir.): 45 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

35. Gelir Vergileri

31 Aralık 2008 tarihinde sona eren yıla ait gelir tablosunda yer alan vergi varlık ve yükümlülükleri ile vergi gelir ve giderleri aşağıda özetlenmiştir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Cari dönem kurumlar vergisi	-
Ertelenen vergi geliri	18,954
Toplam vergi geliri	18,954
	31 Aralık 2008
Vergi	-
Peşin ödenen vergi ve fonlar	398,589
Toplam	398,589
Ertelenen vergi yükümlülüğü	(40,644)
Ertelenen vergi yükümlülüğü (21 no'lu dipnot)	40,644

Şirket'in cari dönem kurumlar vergisi bulunmamaktadır.

36. Net Kur Değişim Gelirleri

	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Yatırım gelirleri	244,800
Teknik gelirler	189,685
Toplam	434,485

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

37. Hisse Başına Kazanç

Adi ve imtiyazlı hisse senetleri için ayrı ayrı gösterilmek koşuluyla, hisse başına kâr ve kâr payı oranları:

Hisse başına kayıp miktarı, net dönem zararının Şirket hisselerinin dönem içindeki ağırlıklı ortalama pay adedine bölünmesiyle hesaplanır.

	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Net dönem zararı	(4,705,322)
Beheri 1 TL nominal değerli hisselerin ağırlıklı ortalama adedi	45,150,000
Hisse başına kayıp (TL)	(0.1042)

38. Hisse Başı Kar Payı

Şirket, 31 Aralık 2008 tarihi itibariyle temettü dağıtımını yapmamıştır.

39. Faaliyetlerden Yaratılan Nakit

Nakit akış tablosunda gösterilmiştir.

40. Hisse Senedine Dönüştürülebilir Tahvil

Yoktur.

41. Paraya Çevrilebilir İmtiyazlı Hisse Senetleri

Yoktur.

42. Riskler

	31 Aralık 2008
Şirket aleyhine açılan hasar davaları (*)	310,849
Şirket aleyhine açılan iş davaları	48,828
Toplam	359,677

(*) Söz konusu davalar, muallak hasarlar içerisinde takip edilmekte olup muallak hasarların hareket tablosu 17 no'lu dipnotta yer almaktadır. Söz konusu karşılıkların net tutarı 197,159 TL'dir.

43. Taahhütler

	31 Aralık 2008
Yurtiçi verilen banka teminat mektupları	13,500

Aktif değerler üzerinde mevcut bulunan toplam ipotek veya teminat tutarları:

	31 Aralık 2008
Menkul değerler cüzdanı (*)	42,031,881
Bankalar	3,243,653
Toplam	45,275,534

(*) Menkul kıymetler 31 Aralık 2008 tarihi itibariyle Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası fiyatları ile değerlendirilmiş tutarlar üzerinden bloke edilmiş olup kayıtlı değerleri 41,928,792 TL'dir (11.1 no'lu dipnot).

44. İşletme Birleşmeleri

Yoktur.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

45. İlişkili Taraflarla İşlemler

Şirket'in hissedarları, iştirakleri ve Fortis Holding Grubu şirketleri ilgili şirketler kapsamında değerlendirilmiştir.

	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Alınan primler	
Fortis Bank A.Ş. (*)	377,622
Diğer	17,772
Toplam	395,394
Vadeli Mevduat Faiz Gelirleri	
Fortis Bank A.Ş. (*)	245,962
Toplam	245,962
Ödenen komisyonlar	
Fortis Bank A.Ş. (*)	6,211,446
Toplam	6,211,446
Diğer Giderler	
Fortis Portföy Yönetimi A.Ş. (*) (**)	788,491
Fortis Bank A.Ş. (*) (***)	626,504
Toplam	1,414,995

(*) 1.1 no'lu dipnotta açıklanan işlemler neticesinde Fortis Bank A.Ş.'nin sermayedar yapısındaki değişiklikler nedeniyle 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla düzenlenen finansal tablolarda Fortis Bank A.Ş. ve iştirakleri ile 30 Eylül 2008 tarihine kadar olan işlemler ilişkili taraflarla yapılan işlemlere dahil edilmiştir.

(**) Fortis Portföy A.Ş.'ye ödenen portföy işletim bedelinden oluşmaktadır.

(***) Fortis Bank A.Ş.'ye ödenen teknik destek hizmet bedelini içermektedir.

45.1 Ortaklar, iştirakler ve bağlı ortaklıklardan alacaklar nedeniyle ayrılan şüpheli alacak tutarları ve bunların borçları: Yoktur.

45.2 Şirket ile dolaylı sermaye ve yönetim ilişkisine sahip iştirakler ve bağlı ortaklıkların dökümü, iştirakler ve bağlı ortaklıklar hesabında yer alan ortaklıkların isimleri ve iştirak ve oran ve tutarları, söz konusu ortaklıkların düzenlenen en son Finansal tablolarında yer alan dönem karı veya zararı, net dönem karı veya zararı ile bu Finansal tabloların ait olduğu dönem, Kurulumuz standartlarına göre hazırlanıp hazırlanmadığı, bağımsız denetime tabi tutulup tutulmadığı ve bağımsız denetim raporunun olumlu, olumsuz ve şartlı olmak üzere hangi türde düzenlendiği:

31 Aralık 2008

	Kayıtlı değer	İştirak oranı %
Emeklilik Gözetim Merkezi	263,223	9.09
Fortis Yatırım Menkul Değerler A.Ş.	145	0.0008
3D Güvenlik ve Organizasyon Tic. A.Ş.	100	0.2
Fortis Finansal Kiralama A.Ş.	2	0.0000035
Toplam (11.1 no'lu dipnot)	263,470	

	31 Aralık 2008				Toplam varlık	Toplam yükümlülük	Net satış	Net kar/ (zarar)
	Endekslenmiş (%)	Maliyet	Defter Değeri	Bağımsız denetim rapor görüşü				
Emeklilik Gözetim Merkezi	9.09	263,223	263,223	-	30.06.2008	4,172,251	416,330	1,437,976
Fortis Yatırım Menkul Değerler A.Ş.	0.0008	145	145	-	30.06.2008	56,412,811	15,097,334	6,422,495
3D Güvenlik ve Organizasyon Tic. A.Ş.	0.2	100	100	-	30.06.2008	265,512	3,956	73,279 (2,209)
Fortis Finansal Kiralama A.Ş.	0,0000035	2	2	-	30.06.2008	988,934,000	931,376,000	41,226,000
	7,772,000							

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

**31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

263,470 263,470

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

45.3 İştirakler ve bağlı ortaklıklarda içsel kaynaklardan yapılan sermaye arttırımı nedeniyle elde edilen bedelsiz hisse senedi tutarları: Yoktur.

45.4 Taşınmazlar üzerinde sahip olunan aynı haklar ve bunların değerleri: Yoktur.

45.5 Ortaklar, iştirakler ve bağlı ortaklıklar lehine verilen garanti, taahhüt, kefalet, avans, ciro gibi yükümlülüklerin tutarı: Yoktur.

46. Bilanço Tarihinden Sonra Ortaya Çıkan Olaylar

- 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren kıdem tazminat tavanı 2,260.05 TL'ye yükseltilmiştir.
- Şirket'in 14 Ocak 2009 ve 222 sayılı Yönetim Kurulu kararı ile, sigorta aracılığı faaliyetlerinde bulunmak üzere "Pusulamız Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş." unvanıyla ve 150.000 TL sermaye ile kurulacak olan şirkete, sermayesinin %99.99'una tekabül edecek şekilde iştirak edilmesine karar verilmiştir. İştirak edilen şirketin, 4 Şubat 2009 tarihi itibarıyla kuruluşu 10 Şubat 2009 ve 7246 sayılı Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilan edilmiştir.
- Diğer hususlar 1.1 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

47. Diğer

47.1 Finansal tablolardaki "diğer" ibaresini taşıyan hesap kalemlerinden dahil olduğu grubun toplam tutarının %20'sini veya bilanço aktif toplamının % 5'ini aşan kalemlerin ad ve tutarları:

31 Aralık 2008

a) Diğer Nakit ve Nakit Benzeri Varlıklar:

Kredi kartı alacakları	7,840,405
Toplam	7,840,405

b) Diğer Borçlar:

Satıcılara borçlar	1,433,643
SSK prim ödemesi için alınan faizsiz krediler	237,723
Toplam	1,671,366

47.2 "Diğer Alacaklar" ile "Diğer Kısa veya Uzun Vadeli Borçlar" hesap kalemi içinde bulunan ve bilanço aktif toplamının yüzde birini aşan, personelden alacaklar ile personele borçlar tutarlarının ayrı ayrı toplamaları: Yoktur.

47.3 Nazım hesaplarda takip edilen rücu alacaklarına ilişkin tutarlar: Yoktur.

47.4 Önceki döneme ilişkin gelir ve giderler ile önceki döneme ait gider ve zararların tutarlarını ve kaynakları gösteren açıklayıcı not: Yoktur.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.

31 ARALIK 2008 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

47.5 Hazine Müsteşarlığı tarafından sunumu zorunlu kılınan bilgiler

Dönemin reeskont ve karşılık giderleri:

1 Ocak -
31 Aralık 2008

Teknik karşılık gelirleri/(giderleri):

Hayat matematik karşılığı	(8,079,014)
Kazanılmamış primler karşılığı	(5,297,500)
Muallak hasar ve tazminat karşılığı	(497,921)
Ertelenen komisyon gelirleri (17.15-17.19 no'lu dipnot)	(202,530)
Ertelenen komisyon giderleri (17.15-17.19 no'lu dipnot)	3,136,891

Diğer karşılıklar gelirleri/(giderleri):

Personel jestiyon karşılığı	(1,292,390)
Maddi olmayan varlıklar değer düşüklüğü karşılığı	(490,463)
Satış primleri karşılığı	(277,139)
İzin ücret karşılığı	(47,951)
Kıdem tazminatı karşılığı	(16,366)
Sigortacılık faaliyetlerinden alacaklar karşılığı	829,552
Ertelenmiş vergi karşılığı	18,954
Diğer	42,074

Emeklilik faaliyetlerinden alacaklar ve borçlar:

a) Emeklilik faaliyetlerinden alacaklar-kısa vadeli

Satış emirleri	6,305,636
Emeklilik fonları sermaye avansı	448,563
Fon işletim gideri kesintisi	472,201
Katılımcılardan alacaklar	140,308

Toplam **7,366,708**

b) Emeklilik faaliyetlerinden alacaklar-uzun vadeli

Saklayıcı şirketten alacaklar	238,250,436
-------------------------------	-------------

Toplam **238,250,436**

c) Emeklilik faaliyetlerinden borçlar-kısa vadeli

Alım emirleri	13,202,003
Araçlara borçlar	481,524
Katılımcılar geçici hesabı	559,497
Portföy yönetim şirketine borçlar	111,251
Diğer	156,387

Toplam **14,510,662**

d) Emeklilik faaliyetlerinden borçlar-uzun vadeli

Katılımcılara borçlar	238,250,436
-----------------------	-------------

Toplam **238,250,436**

EK 1 - KAR DAĞITIM TABLOSU

	Dipnot	Cari Dönem
I. DÖNEM KARININ DAĞITIMI		
1.1. DÖNEM KARI		
1.2. ÖDENECEK VERGİ VE YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER		
1.2.1. Kurumlar Vergisi (Gelir Vergisi)		
1.2.2. Gelir Vergisi Kesintisi		
1.2.3. Diğer Vergi ve Yasal Yükümlülükler		
A. NET DÖNEM KARI (1.1 - 1.2)		
1.3. GEÇMİŞ DÖNEMLER ZARARI (-)		
1.4. BİRİNCİ TERTİP YASAL AKÇE		
1.5. ŞİRKETTE BIRAKILMASI VE TASARRUFU ZORUNLU YASAL FONLAR (-)		
B. DAĞITILABİLİR NET DÖNEM KARI [(A - (1.3 + 1.4 + 1.5)]		
1.6. ORTAKLARA BİRİNCİ TEMETTÜ (-)		
1.6.1. Hisse Senedi Sahiplerine		
1.6.2. İmtiyazlı Hisse Senedi Sahiplerine		
1.6.3. Katılma İntifa Senedi Sahiplerine		
1.6.4. Kara İştirakli Tahvil Sahiplerine		
1.6.5. Kar ve Zarar Ortaklığı Belgesi Sahiplerine		
1.7. PERSONELE TEMETTÜ (-)		
1.8. KURUCULARA TEMETTÜLER (-)		
1.9. YÖNETİM KURULUNA TEMETTÜ (-)		
1.10. ORTAKLARA İKİNCİ TEMETTÜ (-)		
1.10.1. Hisse Senedi Sahiplerine		
1.10.2. İmtiyazlı Hisse Senedi Sahiplerine		
1.10.3. Katılma İntifa Senedi Sahiplerine		
1.10.4. Kara İştirakli Tahvil Sahiplerine		
1.10.5. Kar ve Zarar Ortaklığı Belgesi Sahiplerine		
1.11. İKİNCİ TERTİP YASAL YEDEK AKÇE (-)		
1.12. STATÜ YEDEKLERİ (-)		
1.13. OLAĞANÜSTÜ YEDEKLER		
1.14. DİĞER YEDEKLER		
1.15. ÖZEL FONLAR		
II. YEDEKLERDEN DAĞITIM		
2.1. DAĞITILAN YEDEKLER		
2.2. İKİNCİ TERTİP YASAL YEDEKLER (-)		
2.3. ORTAKLARA PAY (-)		
2.3.1. Hisse Senedi Sahiplerine		
2.3.2. İmtiyazlı Hisse Senedi Sahiplerine		
2.3.3. Katılma İntifa Senedi Sahiplerine		
2.3.4. Kâra İştirakli Tahvil Sahiplerine		
2.3.5. Kâr ve Zarar Ortaklığı Belgesi Sahiplerine		
2.4. PERSONELE PAY (-)		
2.5. YÖNETİM KURULUNA PAY (-)		
III. HİSSE BAŞINA KAR		
3.1. HİSSE SENEDİ SAHİPLERİNE		
3.2. HİSSE SENEDİ SAHİPLERİNE (%)		
3.3. İMTİYAZLI HİSSE SENEDİ SAHİPLERİNE		
3.4. İMTİYAZLI HİSSE SENEDİ SAHİPLERİNE (%)		
IV. HİSSE BAŞINA TEMETTÜ		
4.1. HİSSE SENEDİ SAHİPLERİNE		
4.2. HİSSE SENEDİ SAHİPLERİNE (%)		
4.3. İMTİYAZLI HİSSE SENEDİ SAHİPLERİNE		
4.4. İMTİYAZLI HİSSE SENEDİ SAHİPLERİNE (%)		

1 Ocak - 31 Aralık 2008 hesap dönemine ilişkin kar gerçekleşmediğinden kar dağıtım tablosu hazırlanmamıştır.